

Dunántúli Harangszó



A NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET LAPJA

2015. TAVASZ



Szerkesztői sorok



Lassan beköszönt a tavasz. A természet még óvatosan, majd egyre határozottabb lépésekkel halad a kibontakozás útján. Így tesznek a méhek is. A fiatal méhek először csak a kaptár mellett végeznek felderítő repülést, majd egyre tágul a kör, amelyet felfedeznek, hogy majd akár több kilométeres távolságból is biztonsággal visszataláljanak saját kaptárjukba.

A jelenlegi formájában megjelenő Dunántúli Harangszó is ehhez hasonlóan éli meg az idei tavaszt. Újságunk is változik, fejlődik. Az eddigi hat rendes és egy különszám szerkesztésekor elsősorban egyházkerületünk életére fókuszáltunk. Most, a tavaszi számmal viszont eljött az ideje, hogy távolabbra is tekintsünk. Ez a távolabbra látás térben és időben egyaránt értendő.

Térben abban az értelemben, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház másik két egyházkerületében, majd később terveink szerint a hazánkkal szomszédos evangélikus egyházakban is körülnézünk. Éppen ezért kapta a mostantól négy oldallal gyarapodó egyházkerületi újságunk egyik új rovata a „Kitekintő” címet. Az időben való távolabbra tekintés pedig azt jelenti, hogy az egyik új oldalon a lutheri reformáció elindulásának 500 éves évfordulójára, 2017-re készülés jegyében fogalmazott írást olvashatunk. Azért pedig, hogy reformátorunk, Dr. Luther Márton életét, gondolkodását még mélyebben megismerhessük, a „Luthertől, Lutherről” rovatunkban érdekes idézeteket találunk majd.

Tavaszi számunk igei és teológiai megalapozásaként néhai Szabó József püspök igehirdetését, valamint Dr. Reuss András professzor úrnak a böjti szimbólumokról írt gondolatait olvashatjuk. Egyházkerületünk történelmében kiemelkedő szerepe volt Sylvester Jánosnak. Róla Németh Szabolcs lelkész írt rövid tanulmányt. A bibliaolvasó Útmutató havi ígéről pedig nyugdíjas lelkészek készítettek rövid igemeditációt.

A távolabbra tekintés mindig segít abban, hogy önmagunkat is jobban, árnyaltabban lássuk, amikor saját egyházkerületünk eseményeiről olvasunk. Most is törekedtünk arra, hogy minél több olyan eseményről adhassunk hírt, amelyről más egyházi hírforrásból (Evangélikus Élet, honlap) nem értesülhettünk. Tudjuk, hogy a gyülekezetek számára ezek az események is nagyon értékesek és fontosak. Az „Arckép” keretébe most Végh Szabolcsot, a balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthon igazgatóját helyeztük. Intézményi oldalunkon a sokak által ismert GAS szolgálatáról olvashatunk. Lapunk ifjúsági oldalán pedig a nemrég alakult GYÜMI ifjúsági munkája mutatkozik be.

A Nagypéntekre, és a Húsvét ünnepére készülés idején azzal a reménységgel adjuk Olvasóink kezébe a Dunántúli Harangszó tavaszi számát, hogy segítséget ad az ilyenkor különösen is fontos belső, lelki ráhangolódásban és elmélyülésben.

Kovács László
felelős szerkesztő

A pusztulást túlélő Király



A címlapon szereplő korpusz Homokbödöge mellett fordult ki a földből – egy középkori, bakonyalji falu egyetlen emlékeként. A közösség nyomaként nem maradt meg sem templom, sem ház, sem kereszt, csak Krisztus. Évszázadok számtalan alkotása elpusztult, ez a mű megmaradt, méghozzá egy olyan közsgben, ami az ellenreformáció idején a dunántúli evangélikusság egyik központja volt. A múltó idő ál-

tal elvégzett szelekció ezt üzeni: Krisztus a legmaradandóbb, az egyetlen biztos pont. Őt örökölték a mai homokbödögeiek. Nem sok mindent tudunk az akkor, ott élt emberekről, de azt igen, hogy volt Krisztusuk. Ahogyan Pál apostol írja: „Nem akartam tudni másról tinálatok, csakis a Jézus Krisztusról, még pedig a megfeszítettéről.” (1Kor 2,2 – Masznyik Endre

fordítása) Akinek a hitében, gondolkodásában a megfeszített Krisztus van középen, annak az életében van maradandó pont.

Érdekes megfigyelni a középkori feszületeken, hogy elsősorban nem a szenvedést, nem a kínokat akarják hangsúlyozni. Itt sem töviskoszorút láthatunk Jézus fején, hanem koronát. Ők ugyanis a keresztfában nem a kivégzőeszközt látták, hanem a győzelem jelét, az uralkodó Krisztus trónját. A híres himnusz is arról tanúskodik, hogy ezt hallották bele a 96. zsoltárba: „Az Úr, halljátok nemzetek/Kereszten trónol köztetek.” (Venantius Fortunatus himnusza, Ev. ékv. 189,3) Hiába gúnyolták ki amiatt, hogy nem látszik királynak, Krisztusnak, ő mégis, még a kereszten is király.

Böjt és nagypéntek üzenetének gyakran csak a szenvedést, a halált és a gyászt tartjuk. Ez a sok pusztulást túlélő korpusz töredékességében is emlékeztet arra, hogy a keresztény hitünk, és különösen is a nagyböjt középpontjában álló megfeszített Krisztus nem a vereséget, hanem éppen a szabadítást, a megváltást, a győztes harcot hirdeti. Ennek a bátorító jeleként került templomtornyainkra is a kereszt – királyi, győztes jelvényként.

Tóth Károly

NINCS ALKU! Szabó József győri lelkész ígehirdetése

1943. hetvened vasárnapján Mt 20,1-16 alapján

„Hasonló a mennyek országa a gazdához, aki korán reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe. Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőjébe. Amikor kiment kilenc óra tájban, látta, hogy mások is állnak a piacon tétlenül, és ezt mondta nekik: Menjete ti is a szőlőbe, és ami jogos, megadom nektek. Azok pedig elmentek. Ismét kiment tizenkét óra körül és délután három óra tájban, és ugyanígy tett. Amikor pedig késő délután öt óra tájban is kiment, még mindig talált ott álldogálókat, és megkérdezte tőlük: Miért álltok itt egész nap tétlenül? Azok pedig így válaszoltak: Mert senki sem fogadott meg bennünket. Erre ezt mondta nekik: Menjete ti is a szőlőbe! Miután pedig beesteledett, ezt mondta a szőlő gazdája a vincellérjének: Hívd elő a munkásokat, és fizess ki a bért, az utolsókön kezdve az elsőig. Ekkor jöttek azok, akik öt óra tájban álltak munkába, és kaptak egy-egy dénárt. Amikor aztán az első jöttek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak. Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a gazda ellen, és ezt mondták: Ezek az utolsók egy órát dolgoztak, és egyenlővé tetted őket velünk, akik az egész nap terhét hordoztuk, és szenvedtünk a hőségtől. Ő pedig így felelt egyiküknek: Barátom, nem bánok veled igazságtalanul: Nem egy dénárban egyeztél-e meg velem? Vedd, ami a tied, és menj el. Én pedig az utolsónak is annyit akarok adni, mint neked. Hát nem szabad-e nekem azt tennem a javaimmal, amit akarok? Vagy a te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok? Így lesznek az utolsókból első, és az elsőkből utolsók.”

Fertelmes kalmár az ember. Vérében az üzlet. Érdek a motorja. Ezért tud könyörtelen hidegvérrel bankót préselni mások könnyéből-véréből, ezért képes haszonért százazreket vágóhídra dobni s ezért merészel sokszor az Úristennel is alkudozni. Lám Péter apostolban is kiütközik egyszer a tanítványból a kalmár. Aggodalmasan emlegeti a fizetséget s mintha kinullázástól félne: „megszolgált” járandóságát igyekszik behajtani. „Íme, mi elhagytunk mindent és követtünk téged: mink lesz hát minékünk?” (Mt 19,27)

Krisztus Urunk felelete a szőlőmívesek példázata. Lényege ez: Istennel nem lehet alkudozni! Isten Úr! (...) Tehát övé minden! A szőlő is, a meghívás is. Hol szolgálnának a munkások, ha az Úrnak szőlője nem volna, és hogyan, ha tőle meghívást nem kaptak volna? Az utolsó hivatali íróasztal, műhely és barázda is a Gazda birtoka. Övé az egyház, a templom és a Biblia. A szolgálat pedig nem úgy kezdődött, hogy én jelentkeztem, hanem Uram hívott és küldött. Haszon-talanul ténfereggném végig életemet, ha Isten keresztségemben meg nem fogadott volna, és későn-korán hívogatva szőlőjébe nem állított volna. Pap vagyok, és magamat égetve szolgállok; presbiter vagyok, és híven teszem egyházi tisztemet; buzgó hívő vagyok, és minden vasárnap templomban vagyok. De mindezekben Isten cselekedett.

Nem történt más, csak amit Ő művelt. „Mid van ugyanis, amit nem úgy kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekedel, mintha nem kaptad volna?” (1Kor 4,7) Mindig, minden úgy kezdődött, hogy Isten kezdeményezett, s övé, övéből, tőle vagyok, ami vagyok. Hogyan alkudozhatnám vele, mikor mindennel adósa és mindenestül tulajdona vagyok?

Erte van minden! A Gazda szőlője nem arra való, hogy a munkások kereseti lehetőséget leljenek benne, hanem a munkások valók arra, hogy életüket a szőlő szolgálatába állítsák. Nem a szőlőből élek, hanem a szőlőért. Jöjjünk már egyszer azzal végérvényesen tisztába, hogy nem Isten van értünk, hanem mi vagyunk Istentért. „Mert őtőle, őáltala és őreá nézve vannak mindenek.” (Róm 11,36) Isten nem kereskedő, akinél leadjuk megrendelésünket, s Ő köteles kiszolgálni. Isten rendelkező és parancsoló Urunk, akinek ellenszolgáltatás nélkül is engedelmeskednünk kellene, egyszerűen azért, mert tulajdonai vagyunk, hozzá tartozunk és nem tehetünk másképp. Ahogy Dániel vallotta: „Ímé a mi Istenuk, akit mi szolgálunk, ki tud minket szabadítani az égő tüzes kemencéből és a te kezedből is, óh király... de ha nem tenné is, legyen tudtadra, hogy mi... az arany állókép nem imádjuk.” (Dán 3,17-18). Mi az imádságod? Isten dicsőítése, vagy igényeid hajtogatása? Miért jársz temp-

lomba? Istent magát keresed-e, vagy hogy ezzel kegyeibe férkőzve, pártodra hangold őt? A Gazda igenis hívogat, szerződik, ígér és fizet (8. vers), ha nem tenné, akkor is szőlőjében a helyünk.

Mindezzel ugyanis nem tartozik, mert Isten szabad. A Gazda tulajdon indításából megy munkásokat fogadni. (...) Fizetésének alapját és mértékét is egyedül ő állapítja meg. Nem a szolgálatban töltött időtartam itt a döntő. Lám, az utolsók annyit kapnak, mint az első. Nem a munka közben vállalt szenvedés határoz. A Gazdát nem hatja meg a nap hőségére és terhére való hivatkozás. Nem is a teljesítmény a bér alapja. Világos, hogy a kora reggeliek többet végeztek, mint az alkonyatiak. A fizetés alapja tisztára a Gazda jótetszése. Tőle függ a mérték is. (...) Sok első nem azért lesz utolsó, mert első volt, és sok utolsó nem azért válik elsővé, mert utolsó volt, hanem mert Isten úgy akarja. S ezért az első nem kevélykedhetik, s az utolsó nem irigykedhetik. Mert az első is kegyelemből él, s a kegyelem az utolsónak is elég.

Jól van ez így, s így van ez jól. Hogy nem mi, hanem Ő. Nem az én cselekedetem, hanem Isten irgalmassága. Hogy a Gazda nemcsak igazságos, hanem jó is. Felőlem való végzésének alapja s mértéke nem kialakított bérlista, hanem a kegyelem. Isten nem marad adós. Jutalmát megadja, de nem a tartozás, hanem szabad királyi kegy értelmében.

MÁRCIUS

„Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?” (Róm 8,31b)

Az elmúlt hetekben sokat hallottunk a mohamedán fanatikusok által elkövetett gyilkosságokról, amelyek joggal háborítottak fel minden jóézésű embert. De valljuk be rögtön: nekünk, keresztyéneknek is bőven van miért szégyenkeznünk. Épp tavaly emlékeztünk az első világháború kitörésére, s tudjuk, hogy (az egyébként hívő evangélikus) Vilmos császár katonái „Gott mit uns!”, azaz „Velünk az Isten!” jelszóval törtek rá a semleges Belgiumra...

Végzetes visszaélés volt ez az ígérel, mert amiről Pál itt beszél, az épp az ellenkezője a fanatikus vallási agresszióknak! Ha létezik vallási kisebbség, akkor az épphogy alakulató római gyülekezet abban élt a pogány világ fővárosában, Rómában. Nem ők készültek támadásra, hanem ők éltek nap mint nap a fenyegető vallási intolerancia árnyékában, s hogy nem alap-talanul féltek, azt igazolja a nem sokkal később elrendelt Néró-féle keresztyénüldözés. Ezeknek az embereknek ír tehát az apostol, őket bátorítja és vigasztalja. Amit mond, az megdöbbenő és látszólag ellentmond minden emberi élettapasztalatnak: az emberrel nem történhet olyan rossz, ami végleg lerombolhatná hitét Isten jóságában. Pedig nem „kincstári optimizmust” hirdet, hiszen ő is átélte mindezeket: „Nyomorúság, vagy szorongattatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver?” (Róm 8,35b)

A nagy német pietista, Bengel szerint ha 1Kor 13-at a szeretet himnuszának nevezzük, akkor ezt a perikópát is joggal el-nevezhetnénk az Isten iránti bizalom himnuszának, melynek „záró tétele” így hangzik: „Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mély-ség, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.”

Weltler Rezső

ÁPRILIS

„Bizony, Isten Fia volt ez!” (Mt 27,54)

Kedves Testvérem, Jézus Krisztusban!

Az életünk fölől döntő események ünneplésével kezdjük ezt a hónapot. Ezeknek az ünnepnapoknak az öröme kezdődik av-val a kijelentéssel, amit a hónap igéjéül választottak. Sötét körülmények között, melyek emberileg voltak sötétek – de ezért borult sötétségbe egy időre a természet is – egy ismeretlen gyilkoló értelme úgy látszik megvilágosodott, és kimondta az ellenkezőjét annak, amit cselekedetével tett: „Bizony, Isten Fia volt ez!” Részt vett a Názáreti Jézus keresztre feszítésében, láthatta, amint meghalt, de nem tagadhatta tovább, hogy az Isten Fia. Mi többet tudunk Jézusról minden gyilkosánál. Az ün-nepen a többiekkel együtt nem nehéz az előttünk szóló szerint nekünk ugyanezt mondani. Mert örömet jelent, szabadulást, örök életet, amit Isten Fia értünk tett.

Kísérjen ez az öröm, ez a bizonyosság, ez a vallástétel minden nap téged. Szabadulj fel általa sok szépre és jóra! Meg terhek aláztos viselésére! ... És majd egykor együtt mondjuk – mi, értelmetlenek – ujjongó örömmel: Bizony, Jézus, az Isten Fia, a mi Megváltónk! Ámen.

Rác Miklós

MÁJUS

„Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem” (Fil 4,13)

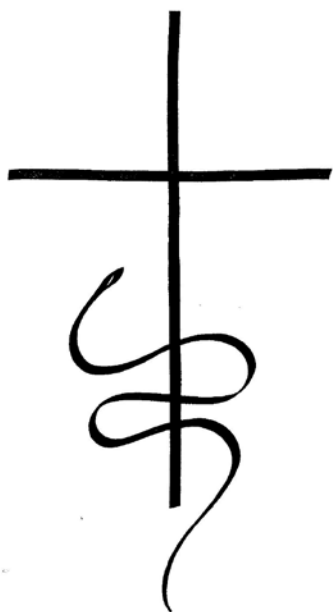
Lenyűgöző, megdöbbenő képsorok, elgondolkodtató tudományos felfedezések és gondolatok láthatók egy ismeretterjesztő tv-csatorna sorozatában, melynek címe: „Szélsőséges világegyetem”.

Május hónap sem mentes ezektől: lehet nyarat idéző forróság, ígértes termést pusztító fagyosszentek, szárazság és aranyat érő esők, pünkösdi harmatok. Mindezek emberi életünkben is jelen vannak. A szürke hétköznapi egyhangúságát életünk fényes és sötét eseményei teszik változatossá. Olykor úgymond mennybe emeltetünk, majd jönnek próbás napok, mikor sötét, mély szakadék vészterhes útjait járjuk. Miként lehet életünk szélsőséges eseményei közepette úgy megmaradni, hogy ne szálljon el velünk a ló, vagy épp ellenkezőleg, ne keseredjünk bele az életbe? Pál megtalálta a helyet, az utat, az erőt Krisztusban! Az apostol megtapasztalt életében sok végletes helyzetet: magasságot és mélységet, de nem önerejében, felkészültségében, edzettségében bízott, hanem ahhoz menekült, aki így szólította meg: „Elég neked az én kegyelmem”. A mi életünk sem mentes szélsőséges hatásoktól, ezért kívülről jövő, bennünk munkálkodó tartást és kitartást adó erőre van szükségünk, különben elszállunk vagy összeroppanunk.

Mennyei Atyánk és megváltó Jézusunk lelke a Szentlélek, aki minden helyzetben képes megadni nekünk a szükséges belső erőt.

Smidélusz Zoltán

Böjti szimbólumok



A szimbólumok olyan érzékelhető – látható vagy hallható – jelek, amelyek egy gondolatot vagy üzenetet közvetítenek. A megbízottak vagy küldöncök már az ókorban is egyezményes szimbólum felmutatásával igazolták kilitüket. Az üldözések idején a keresztyének sokszor szimbólummal adtak

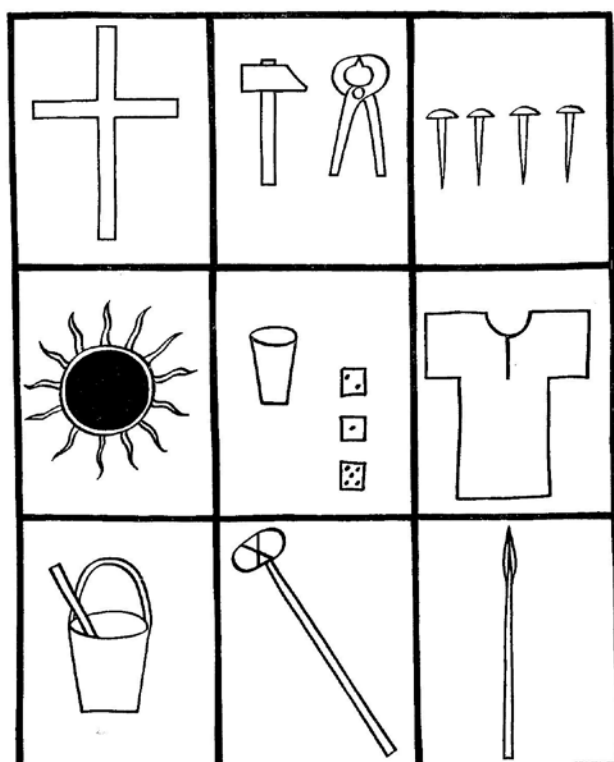
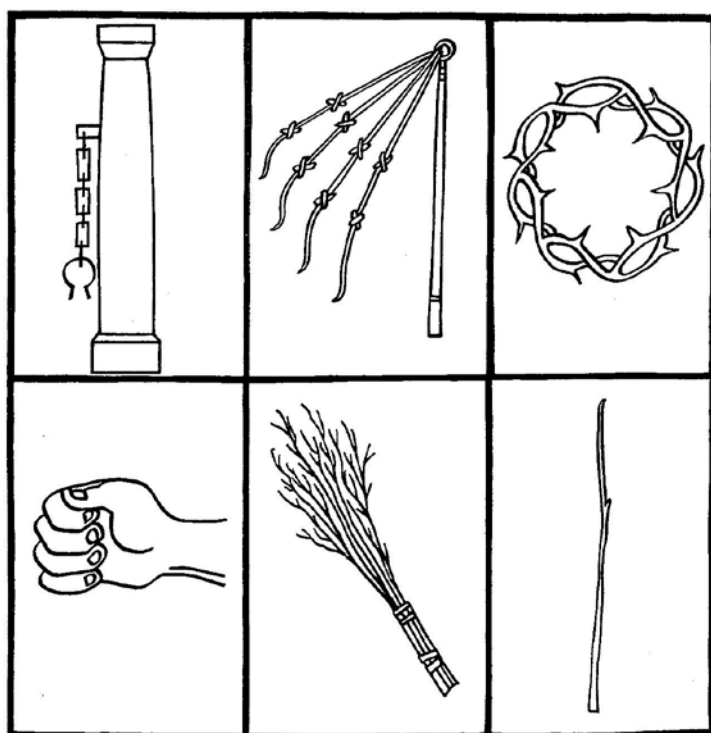
olyan jelet, amelyről felismerhették egymást. Napjainkban talán ehhez hasonló szerepe van az autókra helyezett és egy hal körvonalaival mutató kis jelzésnek. Hiszen a hal a görögben a Péter hitvallása szavainak kezdőbetűiből áll: Jézus Krisztus Isten Fia Megváltó (Mt 16,16).

Ősi dunántúli emlék az 1933-ban egy ókeresztény sír feltárásakor előkerült és a régészek szerint a 4. századból származó, ma pedig a Szekszárdi Múzeumban őrzött boltozat-tégla. Még kiégetése előtt, a nyers agyagba ujjbeggyel valaki XP jelet, a Krisztus-név görög kezdőbetűit rajzolta bele. Aki ezt tette, munka közben vélhetően vele dolgozó társának adott jelet hitéről. Elképzelhető az is, hogy egyszerűen csak fel akarta idézni saját magának azt, aki életének reménysége.

A keresztyénség a kezdetektől fogva élt a szimbólumokkal. A böjti időben különösen is sok szimbólumot használunk. Nem is vesszük észre mindig, annyira részei az egyházi és az istentiszteleti nyelvnek. Mindenki könnyedén megértheti. Szép számmal találunk szimbólumokat böjti énekeinkben. Felcsendül a *Krisztus, ártatlan*

Bárány, ... A keresztfá oltárán Nagy engedelmes voltál (188) és ebben a néhány szóban benne van minden, amit Megváltónk értünk tett. *Keresztfá titka tündököl* (189), szól az ének, de senki sem a fa anyagának vagy megmunkálásának szépségére gondol, hanem mindarra, amit Krisztus tett a bűn fogóságában vergődő emberiségért. Ezért énekelünk Jézusról úgy, hogy *Királyi zászló jár elöl* (189), mert nemcsak szenvedésére gondolunk, hanem arra is, amivel minket így ajándékozott meg: *megettörte holtá a halált, mely szennyet, vétket eltörölt: Belőle víz és vér ömölt* (189). Szimbólumot alkalmazva halhatatlanul mélyen fejezzük ki a Krisztus-esemény lényegét, miközben nemcsak felidézünk azt, hanem magunkat is bevonjuk: *Szent véred kiomló árja Mossa lelke-met tisztára!* (190), *Moss meg szent véredben, s élek* (191). Ez a néhány idézet csak utalás, amellyel bátorítani és buzdítani szeretnénk, hogy további böjti elcsendesedéseken egyénileg vagy közösségben ne csak végigénekeljük böjti énekeinket, hanem szívünkkel és értelmünkkel is ízlelgessük azokat versenként, soronként, szavanként.

Dr. Reuss András



„Próféták által szólt rígen néked az Isten ...”



A reformáció korában a teológus és a humanista nyelvész a Bibliánál találkozunk. Ilyen tudós volt Sylvester János. Szi-nyérváralján született, 1526-tól a krakkói egyetem hallgatója. Itt kezdi követni a bibliai nyelvekben járatos humanista tudós ideálját. Egyetemi hallgatóként magyarázatokat ír anyanyelvén több latin nyelvkönyvhöz. 1529-től a wittenbergi egyetemen találjuk. Luthert nem említi, Melanchthont viszont „mesterünk”-nek nevezi. Érdeklődése sokkal inkább humanista, nyelvészeti és csak ezen áttételen keresztül teológiai. Mint a magyar anyanyelvű hallgatókra jellemző volt, a nyelvi akadály miatt nem a németül előadó Luther, hanem a latinul tanító Melanchthon előadásai vonzották.

Hazatérve 1534 tavaszán Sárovaron, Nádasdy Tamás udvarában lesz tanító. Ahogy egy kutatója fogalmaz: „Nádasdy Sárovara a kor magyar szellemi központja, és ott



Sylvester János a szellemi vezéralak.” A reneszánsz főúr nyomdát alapít a célból, hogy humanistája műveit kiadhassa, nyomdász-mestere Abádi Benedek. Sylvester itt jelenteti meg 1539-ben az első magyar nyelvtant, *Grammatica Hungarolatina* címmel. Ez az Újszövetség-fordítás közben, mintegy annak műhelymunkáiból keletkezett. Számos humanista, így Syl-

vester is próbálja a latin nyelvtani szerkezetének sablonjai segítségével leírni saját anyanyelvét. De a magyar nyelv egyedi jelenségeit, (pl. alanyi és tárgyas ragozás) szintén tudományos igénnyel elemzi. A mű előszavában büszkén jegyzi meg: „...ezután a keresztény nemzetek [...] irigyel-

ni fognak bennünket nyelvünk kiválósága miatt, amiben még utánozni sem tudnak. [...] magyar nyelven a görögöt és római utánozva minden fajta verset lehet írni.” Művei feltűnően i-ző nyelvjárásban születnek, hiszen szülőföldjének, a Tiszahátnak is erősen i-ző a nyelve, ahogy a mai napig létezik a dunántúli i-zés is. Sylvester az első magyar helyesírás kidolgozója, az ún. mellékjeles írást alkalmazza, amely alkalmas a latinban nem létező hangzók lejegyzésére.

Élete főműve az első teljes Újszövetség-fordítás, amely 1541-ben került ki az újszigeti nyomdából. Később, 1572-ben újra kiadják Bécsben. A fordítás teljes egészében Erasmus görög Újszövetség-kiadásához igazodik, de használja a korábbi magyar fordítást is. A könyvek összefoglalása és az

ajánlás disztichonban íródott, utóbbihoz mérhető színvonalú időmértékes magyar verset a 18. századig senki sem írt. A kiadás magyarázó jegyzeteket is tartalmaz. A jézusi példázatok átültetéséről mint büszke magyar filológus így beszél: „Az ilyen (képes) beszédvel telt az szentírás, mellyhez hozzá kell szokni annak, az ki azt olvassa. Könnyű kediglen hozzá szokni az mű népünknek, mert nem idegen ennek az ilyen beszédnek neme. Íl ilyen beszédvel, naponkíd való szó-lásában. Íl énekekben.” A nyelvész és anyanyelvének szerelmese nem hazudtolja meg magát az Újszövetség-fordítás során sem. Így fordít: „Miért nized kediglen az te atyádfiának szemiben való kórószálat, az te szemedben való karószálat kediglen miért nem viszed eszedbe? Avagy miképpen mondd ezt az te atyádfiának, hadd vegyem ki az kórószálat az te szemedből es íme karószál vagy az te szemedben? Te tettetes szentségű ember vesd ki először az karószálat az te szemedből, es annakutánna fogod láthatni az kórószálat, hogy kivegyed az te atyádfiának szemiből ...” A tartalmi kontraszt nem, de a nyelvi bravúr óriási.



Élete további részéről annyit tudunk, hogy 1543-ban Nádasdy közbenjárására Ferdinánd vele töltötte be a bécsi egyetem héber tanszékének tanári állását, később ugyanott görögöt és történelmet tanít. 1551-ben még biztosan Bécsben működik, élete későbbi szakaszáról semmilyen adat nem áll rendelkezésünkre. Bibliafordítását kora is értékelte, de többi munkájának jelentőségét majd csak a reformkori nyelvészek fedezik fel.

Németh Szabolcs

Luther Márton: Hogyan szemléljük Krisztus szent szenvedését (1519) - részletek -



meretre, akkor félned kell. Mert elkerülhetetlenül Krisztus képére kell formáltatnod, és az ő szenvedését kell átélned, történjék ez mostani életedben vagy a pokolban. Ha előbb nem, végül a halálban és a tisztító tűzben kell ilyen rémületbe esned, és remegned, reszketned és mindazt érezned, amit Krisztus a kereszten szenvedett. Bármily kegyetlenül hangzik, a valóság az, hogy halálos ágyadon minderre számítanod kell. Kérjed hát Istent, hogy lágyítsa meg a szívedet, és engedje meg, hogy a Krisztus szenvedésén való elmélkedés gyümölcseiben részesülj.

Te azonban vesd most már bűneidet magadról Krisztusra úgy, hogy erősen hidd: az ő sebei és szenvedései a te

akkor bűneink valóban halottak már, és meg vannak semmisítve. Végére is Krisztuson nem maradhettek életben. Az ő feltámadása elnyelte őket.

Amikor így megerősödött a szíved Krisztusban, és már nem a gyötrelmes büntetéstől való félelem miatt, hanem szívedből gyűlölöd a bűnt, akkor Krisztus szenvedése egész életed példájává is lesz. (...) Ha fájdalmas nap virrad rád, vagy betegség gyötör, gondold meg, milyen csekélység ez Krisztus töviskoronájához és szögeihez képest. Ha meg kell tenned vagy el kell viselned valamit, ami ellenedre van, gondold meg, miként hurcolták Krisztust ide-oda, megkötözött fogolyként. Ha elfog a nagyzás gögje, nézd, hogyan gúnyolják Uradat, és miként vetik meg, mint gonosztevőt. Ha paráznaság kísért, és úrrá lesz rajtad az érzéki vágy, gondold arra, hogy Krisztus gyenge testét milyen keserves kínokat okozva korbácsolják agyon, döfik át, verik keresztül. Ha fellobban benned a gyűlölet lángja, vagy irigység fog el, vagy ha bosszúért lihegsz, gondold meg, hogy Krisztus mennyi könnyel és kiáltással imádkozott érted és minden ellenségedért, noha igen könnyen bosszút állhatott volna rajtuk. Ha bánat emészt, vagy bármilyen testi-lelki kellemetlenség aggaszt, erősítsd meg a szívedet, és mondd: Ej, miért és ne szenvednék el egy kis bánatot, amikor az én Uram a

A Krisztus szenvedését akkor szemléljük helyesen, ha ráfigyelve meg-rémülünk, és lelkiismeretünk kétségbe ejt. Mindez abból ered, hogy Isten haragjának a bűn és a bűnösök elleni engesztelhetetlen szigorát és komolyságát látjuk abban, hogy ő egyetlen, legkedvesebb Fiát nem szabadította ki a bűnösök kezéből, hanem helyettük őt sújtotta szörnyű büntetéssel, miként Ézsaiás próféta mondja: Népem bűne miatt őt sújtottam. Mi történik majd a bűnösökkel, ha szeretett Fiát így sújtja? A bűnösök ítélete kimondhatatlanul és elviselhetetlenül súlyos kell hogy legyen, ha egy ilyen nagy és fenséges személynek, Isten Fiának kell szembeszállnia vele, sőt szenvednie és meghalnia miatta. Ha igazán mélyen megfontolod, hogy Isten Fia, az Atya örök Bölcsesége maga szenvedti ezt el, akkor bizonyosan megrémülsz, sőt egyre nagyobb és nagyobb rémületbe esel.

Ha annyira keménynek és száraznak bizonyulsz, hogy Krisztus szenvedése nem rémít meg, és nem juttat el önis-

bűneid, és ő azokat hordozva megfizet értük, miként Ézsaiás 53,6 mondja: Isten minden bűnünket őrá vetette, és Szent Péter 1Pt 2,24-ben: Bűneinket maga vitte fel testében a keresztfára, és Szent Pál 2Kor 5,21-ben: Isten őt tette bűnné értünk, hogy mi általa megigazultak legyünk. (...) Mert ha bűneinket nem vetjük Krisztusra, hanem eltűrjük, hogy szívünkben maradjanak, és lelkiismeretünkben szóhoz jussanak, akkor



sohasem szabadulunk meg tőlük, mert egyre erősebbek lesznek, és örökké elevenek maradnak. Ha viszont azt látjuk, hogy bűneinket Krisztus hordozza, és le is győzi azokat feltámadása erejével – ha ezt mi bátran hisszük –,

kertben vérrel verejtékezett a félelemtől és a bánattól. Rest és gyalázatos szolgál, aki ágyban heverészik, amíg Ura haláltusáját vívja. Lásd, így tudunk minden bűnös szenvedély és rossz szokás ellen erőt és vigasztalást találni Krisztusban.

A lábak hitvallása...



Az igazán fontos dolgokat nem mindig szavakkal mondja el az ember... Beszélni tudunk a szemünkkel, a kezünkkel, a sóhajunkkal, és néha még a lábainkkal is. A közbeszédben is szokás arról, hogy az emberek néha a lábukkal szavaznak.

Arra azonban ritkán gondolunk, hogy a lábakkal a hitről is lehet beszélni.

A hazai protestáns egyháztörténelemben „gyászévtizednek” nevezett borzalmas időszakban gyakorlatilag véres kegyetlenséggel beszüntették a protestáns vallásgyakorlatot Magyarországon. A reformáció hívei azonban ebbe nem törődtek bele. Felkelések és szabadságharcok indultak a hit gyakorlásának jogáért. Az országban kialakult feszültség miatt az 1681-es soproni országgyűlésnek foglalkoznia kellett a protestáns vallásgyakorlat kérdésével. Az országgyűlés vármegyéenként két-két települést jelölt ki (ebből négy található a mai Magyarország területén), ahol bizonyos megkötésekkel engedélyezték a lutheri tanítás követőinek is a vallásgyakorlást. A politikai döntés mögött az a cinikus számítás húzódohatott meg, hogy a nehéz feltételek el fogják venni a vallási jogot követelők kedvét, és előbb-utóbb bele fognak fáradni és meg fogják unni.

Eleink azonban belekapaszkodtak ebbe a szerény lehetőségbe. Megragadták az esélyt, hogy Isten ígését tisztán, anyanyelvükön hallgathassák, és a Szentírás szerint részesüljenek a szentésekben. Óriási áldozatot vállalva, tíz, húsz, ötven vagy akár száz kilométernyi távolságból gyalog és lovas kocsikkal eljártak a kijelölt, ún. artikuláris templomokba, és őrizték megreformált hitüket! „Feketéllett az út, amikor jöttek az emberek”, jegyezte fel a vasárnapi látványt valaki egykoron Nemescsóban. Száz éven keresztül, egészen 1781-ig, II. József türelmi rendeletéig a szív és a lábak hűsége tartotta életben a lángot.

Eleink példaadó kitartására, és lábbal is megvallott hitére emlékezve artikuláris találkozót rendezünk szeptember 27-én Nemescsóban.

Az egykori Nemescsó vonzáskörzete a mai Burgenlandra, sőt a Muravidékre is kiterjedt, ezért találkozónkat az ott élőkkel összefogva szervezzük.

Terveink szerint a burgenlandi szuperintendens, Manfred Koch az ausztriai Rohoncról, én magam pedig Bükrről indulok el a hozzánk csatlakozókkal együtt, kora hajnalban gyalog, hogy nyugati és keleti irányból kb. 20-20 kilométernyi út megtétele után a templomnál, Isten ígéje körül találkozunk. A többi indulási helyről és a további programtervekről később még részletes tájékoztatást adunk. Most kedvesinnálónak talán elég ennyi, hogy készüljünk lábainkkal követve az ősök tanúságtételét.

Szemerei János püspök

Kerületi közgyűlés Nyugaton

Közös énekléssel, és Szemerei János püspök rövid imádságával vette kezdetét a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület őszi közgyűlése 2014. november 21-én, pénteken délután a győri kerületi székházban.

Fekete-Dombi Éva jegyzőkönyvvezető felolvasta az előző gyűlésen hozott határozatokat, majd az elnökségi beszámolókra került sor.

Ezek után a hévízi németajkú evangélikus gyülekezet ügye került napirendre, akik hivatalosan felvételüket kérték a Magyarországi Evangélikus Egyház egyházközségeinek sorába. A közgyűlés tagjai támogatták a német testvérek kérését.

A pénzügyi egyenleget Szemerei János ismertette, majd döntést kel-

lett hozni a beérkezett, építési vagy működési támogatást igénylő gyülekezeti kérvényekről. Segítséget kapott a felpécsi, a kissomlyói, illetve a sárvári közösség is.

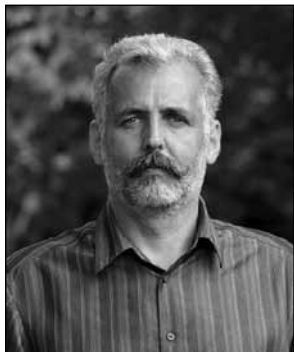
A közgyűlés egyik fő témáját az egyházkerületi lapról, a Dunántúli Harangszóról szóló beszámolók képezték, mivel most zárult le az újraindított újság megbízott főszerkesztőjének próbaidőszaka. A terjesztéssel megbízott Koczor György zalaistváni lelkész az előfizetői adatokat ismertette. Kovács László főszerkesztő az elmúlt másfél év során végzett munkájáról beszélt, melynek köszönhetően hat lapszám készült el és jelent meg. Említette a lap tartalmának bővítését érintő terveit is a következő évre vonatkozóan. Szemerei

János püspök a kerület vezetésével való együttműködést kért a lap munkatársaitól, hiszen a Dunántúli Harangszónak az egész kerület lapjának kell lennie. Ezt követően a közgyűlés megszavazta a jövő év első félévére szóló támogatást.

Majd a 2015-ös programtervek ismertetése történt meg. Zárásként Smidéliusz Zoltán, leköszönő somogy-zalai esperes áhítata következett. Ebből az alkalomból adta át a kerületi elnökség Smidéliusz Zoltánnak, valamint a szintén nyugdíjba vonuló dr. Gimesi Szabolcs soproni egyházmegyei felügyelőnek a kerület hűségérmét, megköszönve az elmúlt évtizedekben végzett, sokoldalú és hűséges munkáját.

AM

Van egy erdei házunk



Lakóhelyünk, Csákvár a Vértes ölelésében található. Ennél ideálisabb lakhelyet el sem tudok képzelni családunk számára. Azonban a pihenésre, kikapcsolódásra, regenerálódásra sokáig kerestünk innen távol, más vidékeken hétvégi háznak megfelelő lakot. Egészen addig, míg egy túránk során rá nem akadtunk a felettünk húzódó hegy oldalában, az erdő szélén erre az akkor még

laktatlannak látszó faházra. A tulajdonjog megszerzése után jöttünk rá, hogy emberek által valóban lakatlan az ingatlan, de más lakók azonban már régóta bitorolják. A kedves kis erdei pelék ugyan először nehezményezték betolakodásunkat, de mára megtanultuk együtt használni a házat.

Az igazi meglepetés – és tulajdonképpen ami miatt ez az írás erre a helyre került – akkor ért bennünket, amikor világhosszú vált számunkra, hogy hetven évvel ezelőtt milyen sorsfordító esemény színhelye volt a házunkat körülvevő erdő. 1945. január 31-én a Vértes déli oldalában mínusz harminc fokos hidegben ide szorult be az utolsó huszárezred körülvéve a szovjet csapatoktól. Minden ellátmányból kifogyva egy utolsó elkeseredett kitörési kísérlettel próbáltak szabadulni a harapófogóból, aminek következtében gyakorlatilag megsemmisült ez a méltán híres és vitéz fegyvernem, a magyar huszár. Az életben maradt századparancsnok, egy törzsörömester és tizenkét huszár nevét a történelem feljegyezte. A második világháborúval kapcsolatban sok kérdést lehet feltenni akár katonai, akár politikai értelemben Magyarország szerepvállalásáról. Azonban azt gondolom, egy ilyen esemény, mint a fent említett, mindannyiunk szívében vitathatatlanul nevezhető hősieknek, példamutatónak és alkal-

masnak arra, hogy ne engedjük a történelem süllyesztőjébe veszni.

Készülve a reformáció 500. évfordulójára az idei 2015-ös év, a „Reformáció és oktatás” címet viseli. Bizonyára előtérbe kerülnek iskoláink, az ott folyó oktató-nevelő munka. Párhuzamosan kerül elénk az Urunktól kapott intelem és ígéret a ránk háruló felelősséggel, amivel ezt a ránk bízottak felé tovább kell adni. Ezekben a feladatokban nem mindig a viselt tanítói, nevelői hivatal vagy az életkor a meghatározó, hanem hogy az Istentől kapott talentumaink, tudásunk, megtapasztalásunk mire indít bennünket? Kíváncsi minden testvéremnek, járjon nyitott szemmel, füllel. Merjünk múltunk ismeretéből tanulni. Nem csak egyháztörténelmünk rejt csodákat magában. Hazánk, népünk történelme is beszél Isten megtartó kegyelméről, történelemformáló bölcsességéről, amivel az általunk elrontott dolgokat helyrehozza, javunkra fordítja. Isten adjon bölcsességet a tanulságok leszűréséhez! Ugyanígy Istenünk adjon hitet és bátorságot a belé vetett bizalmunkról minden helyen és helyzetben vallanunk!



Mészáros Tamás egyházkerületi felügyelő

Ősszel lezajlott a parókusi alkalmassági vizsgálat



Parókusi alkalmassági vizsgálatra került sor a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület győri székházában 2014. október 6-án, hétfőn. A megmérettetésen Kadlecsek Zoltán (Sopron, Hunyadi János Ev. Óvoda és Általános Iskola), Lázárné Tóth Szilvia (Székesfehérvár), Németh Katalin (Takácsi) és Varga Tamás (Rábaszentandrás) beosztott lelkészek vizsgáztak az egyházkerület vezetőiből, valamint esperesekből, felügyelő lelkészekből, gyülekezeti felügyelőkből, illetve intézményvezetők közül álló bizottságok előtt. A vizsgálaton mindannyian sikeresen megfelelték, így mostantól parókusi lelkészi szolgálatra megválaszthatók.

AM

Összeállította: Adámi Mária; maria.adami@lutheran.hu

Adj innom!



A kép változik. Tűz vagy víz, sötétség vagy szomjúság. Amit a kép hordoz, az maradandó. Az idej imahét igéjének szavai szerint: Jézus leül a kút mellé, és vizet kér – és közben rádöbbenünk, hogy mi vagyunk szomjasak, és csak Ő adhat élő vizet. Megyünk hát Jézushoz, az Ő igéjéhez, s ott találkozunk mindefféle háttérből érkezettekkel.

Az Egyetemes Imahét az egyház egységéért való könyörgésben valósul meg. Az imádság párbeszéd Istennel. Imádságunkat az ige készíti, és a mi szavunkra Isten szava a válasz. Ezért az Egyetemes Imahét központja az, hogy a keresztyének összegyűlnek Isten igéjéért, Krisztust hallgatni. A közös igehallgatásban formálódik a közös imádság.

A székesfehérvári gyülekezetek – baptista, református, római katolikus közösségek – nyolc napon át hallgatták együtt az igét, mind a négy felekezet otthonában. A helyi lelkipásztorok mellett három püspök is szolgált: Spányi Antal római katolikus püspök a református templomban, Szemerei János evangélikus püspök a baptista imaházban, Steinbach József református püspök a Bazilikában hirdette Isten igéjét.

Az egyetemesség, az ökumené a felekezetek közös igehallgatásán túl jelenti azt is, hogy a lakott föld hívő népe

ugyanahhoz a kúthoz, Jézus evangéliumához igyekszik vizet meríteni. Nem váratlan, hogy a különböző társadalmi körülmények között élőknek más és más domborodik ki az igéből. Brazil testvéreink, akik az imahét rendjét összeállították, a közösséget emelték ki, s arra bátorítottak, hogy az ige kútjában akkor merítsünk mélyre, ha egymás hagyományaira, egymás értékeire odafigyelünk. Nekünk pedig elevenünkbe vágott, hogy végül is nem az asszony adott vizet Jézusnak, hanem Jézus adott élő vizet az asszonynak: nem Jézust elégítjük meg szorgalmunkkal és igyekezetünkkel, jószívűségünkkel és szervezőerőnkkel, hanem Ő tapint rá forró pontjainkra, és adja meg azt, amire szükségünk van.

A kontextus változik: Brazília vagy Magyarország. A textus Ura, főszereplője marad: Jézus. Őhöz igyekszünk, mert szomjazunk.

Felügyelők találkozója

2014. november 14-én délután 17 órától egyházmegyénk felügyelői konferenciát tartottak Gyúron. A nyitó istentiszteleten Süller Zsolt helyi lelkész hirdette Isten igéjét, majd Molnár István egyházmegyei felügyelő úr és Vancsai József espereshelyettes köszöntötte a küldötteket. Az évente két alkalommal megrendezésre kerülő találkozón ez alkalommal evangélikus egyházunk stratégiai prioritásait tartalmazó, „Láthatóan evangélikus” című munkanyaga szolgált témaként. Vég helyi Antal teológiai referens „Csak a lényeg

hiányzik” címmel reflektált a tanulmányra. Egyházunk teológiai referense arra hívta fel a figyelmet, hogy minden kísérlet eleve kudarcra ítélt, amely nélkülözi a legfőbb teológiai alapokat. Legyen az bármilyen jó szándéktól vezérelt, korszerű és tetszetős módszereket alkalmazó is. Az előadást követően lehetőség nyílt a gyülekezeti reflexiókra, hozzászólásokra. A konferencia jó lehetőséget ad minden évben a személyes találkozásra, testvéri és baráti kapcsolatok kialakítására, valamint arra is, hogy a gyülekezetek beszámoljanak az év során történt eseményekről, megosszák tapasztalataikat, örömeiket és nehézségeiket egymással. A házigazdának köszönhetően az eszmecsere a terített asztalok mellett folytatódott tovább.

Új bajnok az egyházmegyei focikupán

„A focisták bármilyen korán felkelnek, hogy focizhassanak” – mondta el az örök igazságot Böjtös Attila, sárbogárdi kollégám, amikor a focikupa kezdéséről egyeztetünk. November 22-én, szombat hajnalban lelkesen indultunk el egyházmegyénk egyik legdélebbi gyülekezetébe, Sárszentmiklósrá, ahol örömmel és önként vállalták a 8. Fejér-Komáromi Evangélikus Focikupa megszervezését.

Az alkalmat a templomban kezdtük, ahol Mt 7,13-14 alapján tartottunk rövid áhítatot. A foci pályán található két kapu különbségéből kiindulva figyeltük meg a Jézus által bemutatott tágas és a szo-

ros kapu közti sokkal nagyobb különbséget, melyek közül az első a kárhozatra, a második az örök életre vezet.

Az igei gondolatok után elfoglaltuk a helyi általános iskola tornatermét, ahol Molnár István egyházmegyei felügyelőnk és Stupmf Tamás bakonycsernyei testvérünk játékvezetése mellett elkezdődtek a meccsek. Hat gyülekezetből összesen hét csapat nevezett be a mostani kupára. A hazai játékosok mellett Nagyvelegről, Székesfehérvárról, Csákvárról, Bakonycsernyéről és Tatabányáról érkeztek a résztvevők. A bakonycsernyei csapat hatéves címvédési sorozatát ezen



a tornán Csákvár csapata törte meg, második lett a székesfehérvári gyülekezet csapata, a harmadik helyet pedig a bakonycsernyeiek szerezték meg. Gratulálunk a csapatoknak, a vendég látó gyülekezetnek köszönjük a szívélyes fogadtatást!

Összeállította: Szarka Éva lelkész;
istvan.szarka@lutheran.hu

A Győri Evangélikus Egyetemi Lelkésztség



A Magyarországi Evangélikus Egyház több egyetemi lelkészt állított szolgálatba az elmúlt években a nagyobb egyetemi városokban. A legifjabb ilyen jellegű egyetemi misszió a győri. 2011-ben keztem meg szolgálatomat országos munkaági evangélikus egyetemi lelkészként a győri **Széchenyi Egyetemen** és a **NYME Apáczai Karán**. Immáron négy éve végzem a szolgálatomat hallgatók és oktatók között – örömmel! A munkám jó

részt teszi ki a **kapcsolattartás**, személyesen és virtuálisan egyaránt. Alkalmaink plakátjainak tervezésétől a konkrét megvalósulásig tartó munkafolyamatokat egy személyben végzem.

A **Győri Ökumenikus Egyetemi Lelkésztség** munkacsoporttal rendszeresen összejövünk, ahol az előttünk álló programokról folyik az egyeztetés. Nagy örömmre testvéri együttműködésben a katolikus és református egyetemi lelkészekkel együtt tartunk ökumenikus istentiszteleteket a tanév kezdetekor, ádventben, böjtből és a tanév végén. Fogadóórákat tartunk napi felekezeti váltásban a két egyetem lelkészügyi irodáiban, ahol felkereshetnek bennünket személyes kérdéseikkel a hallgatók és örömeinkre az oktatók, egyetemi dolgozók is. Közös projektünk többek között a minden decemberben megszervezett Ádventi Keresztény Könyvvásár is.

A legfrissebb aktualitás a **Házasság hete**. A város keresztény felekezetei között munkacsoportot hoztunk létre, melyvel közösen készültünk az egész heti programsorozatra. A NYME AK-n negyedik éve tartunk előadást ilyenkor a házasság előtt álló egyetemista fiatalságnak.

Rendszeres evangélikus alkalmaink

Fiatalok istentisztelete/FIT: havonta tartjuk, szerdai napokon, 18.30-tól. Istentiszteleteink tematikusak, mindig egy-egy fontos élettémát járunk körül a Biblia fényében, minden alkalommal úrvacsorai közösségben ünnepelek. Az isten-

tiszteletek helyszíne a győri gyülekezet Öregtemploma, amit a gyülekezet szívesen rendelkezésünkre bocsátott.

Kedd esti baráti beszélgetések /KEBAB: Ez egy olyan kiscsoportos foglalkozás, ahol kéthetente jövünk össze keddenként 18.00-20.00-ig az öregtemplomi gyülekezeti teremben, és kötetlenül - olykor előadókat meghíva - beszélgetünk a fiatalokat érintő hitbeli és életvezetési kérdésekről. Idén a Tízparancsolat a központi téma.

A **SZE** keretein belül idén februártól hétfőnként **Hé-Ha** címmel, ami a „hétfőn hatkor” rövidítése, bibliaitanulmányokat szervezünk Márk evangéliuma alapján.

A **NYME AK** Társadalomtudományi Intézetében keresztény témájú órákat tartok. Kurzusaimat átlag 50 hallgató veszi fel. Címeik: „**A keresztény ünnepek eredete, üzenete és aktualitása az egyén és a közösségek életében**”, **A kereszténység története**”, „**Lelki egészségvédelem**”. A hallgatók egy része el-eljár egyéb lelkészügyi alkalmakra is. Sokuknak talán ez az egyetlen találkozása az evangéliummal, keresztény értékekkel. Ilyen értelemben is missziós terület ez, ahova „az egyetem beenged” engem és egyetemi lelkészársaimat, és ezek az órák minden bizonnyal pozitív hatással vannak a hallgatókra.

Délidőben negyedórás „**Déli Csendességek: 15 perc Istennel**” áhítatot szervezünk. Minden héten kedden evangélikus, szerdán katolikus és csütörtökön református egyetemi lelkészek végezzük ezt a szolgálatot az erre a célra kapott Lelki Térben, melyet néhány éve a történelmi felekezetek püspökei áldottak meg.

Egyszeri alkalmak

Ezen kívül alkalmankénti koncertek, előadások, kerekasztal-beszélgetések, találkozások, kulturális és gasztronómiai rendezvények megtartásával igyekezem elérni a hallgatókat, igyekezem közösséget kovácsolni a Győrben tanuló evangélikus és egyéb, a kereszténység felé nyitott hallgatók között.

Alkalmainkról rendszeresen frissített **honlapunk** nyújt még színesebb képet és tájékoztatást: <http://gyoriegyetemi.lutheran.hu> Szeretettel várunk közénk minden Győrben tanuló fiatalt, akiket ezúton, az Olvasókon keresztül is hívunk!

Bogdányi Mária evangélikus egyetemi lelkész

Feléledtek Bezin a régi színjátszó hagyományok

November 30-án, az advent első vasárnapja előtti szombaton zsúfolásig megtelt a bezi kultúrház, mert idén is nagyon sokan részesei akartak lenni az evangélikus gyülekezet és a falu hagyományos adventi alkalmának.

Az est e sorok írójának áhítatával kezdődött, majd utána következett a kulturális bemutató, amelynek során először a gyermek, majd a felnőtt néptáncosok mutatták be az év során tanultakat.

A legjobban várt előadás azonban az idei színdarab: a Hyppolit, a lakáj bemutatója volt. Farkas Ervin lelkész vezetésével hónapok óta készültek erre az előadásra. Ő maga is szerepelt benne, ugyanúgy, mint a néptánc csoportban: a darabban Schneider urat, a gyárost alakította. A darab nagy sikert aratott, utána jótékonysági vásár és szeretetvendégség következett. Mint megtudtuk, már jó néhány éve elkezdődött ez a fajta közösségépítés. Először a gyermekekkel passiót tanultak be, majd ahogy nőttek, sorra kerültek népies színművek is. Az előadásokban a bezieken kívül részt vettek az enesei gyülekezet tagjai és nem evangélikusok is.

Összeállította: **Koháry Ferenc; ferenc.kohary@lutheran.hu**

Beiktatták Somogy-Zala első női esperesét



Történelmi pillanatnak nevezte prédikációjában Szemerei János püspök azt az eseményt, amelyre 2014. november 30-án, vasárnap délután került sor Ecsenyben. Ez volt ugyanis az első alkalom, hogy a 230 éves, kicsiny egyházközség esperesi székhellyé vált. Kőszeghnyé Raczkó Zsuzsanna személyében pedig első ízben kapott női vezetőt a Somogy-Zalai Egyházmegye.

A meghívón szereplő ige, Péld 3,5-6 alapján tartott igehirde-

tésében a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke arról beszélt, hogy az új esperes szolgálatba lépésével új útszakasz kezdődik a család, az egyházmegye és a gyülekezet életében is. A prédikációt követően Deme Dávid nagykanizsai és Halász Sándor iharosberényi lelkész iktatta be Kőszeghnyé Raczkó Zsuzsannát új hivatalába.

Az ünnepi istentisztelethez kapcsolódó közgyűlésen dr. Hári Tibor egyházmegyei felügyelő köszöntötte az egybegyűlteket, majd a frissen beiktatott esperes tartotta meg személyes hangú székfoglalóját. „Egyházunkban nem az érvényesülés a cél, hanem mindig a szolgálat” – fogalmazott Kőszeghnyé Raczkó Zsuzsanna. Majd hozzátette: vezetői szolgálatában mindig a szolgatársak egymással és a gyülekezetekkel való bizalmi kapcsolatára fog törekedni.

A családi hangulatú ünnepség szeretetvendégséggel zárult, melyet a felsőmocsoládi Bánó Mária Kastélyszállóban tartottak.

Örömmel számolhatunk be arról, hogy beiktatását követően Kőszeghnyé Raczkó Zsuzsanna 2014. december 3-án egészséges lánygyermeknek adott életet, aki a Hannaróza nevet kapta. Isten áldja életét és növekedését!

Szerelmes Kalandtúra Kaposváron!

A történelmi egyházak immár második éve szervezik meg 2015. január 25-től egészen február 25-ig a Szerelmes kalandtúrát Kaposváron a házasság hetének időszakában. A játékban hét feladatot kell megoldaniuk a pároknak ahhoz, hogy „Hétpróbás” párokká váljanak. A próbák között megtalálható egymás megajándékozása, közös mozgás, szerelmes misén/istentiszteleten való részvétel vagy épp kirándulás. A megvalósításban számos kaposvári vállalkozó, cég, intézmény segített azzal, hogy kedvezményes belépőt, árat biztosított a kalandtúrán való résztvevőknek. Idén több mint ötven pár indult a szerelmes megmérettetésen. A hétpróbát kiállt párok között gyertyafényes vacsorát és további értékes nyereményeket sorsolnak ki a szervezők a program záró rendezvényén 2015. február 28-án 17 órától az evangélikus gyülekezeti házban! Ezen az alkalmon élménybeszámolóval egybekötött beszélgetésre is sor kerül, ahol a házasság szépségére, fontosságára, értékére kerül hangsúly.



Műsor és/vagy igehirdetés



Örök dilemmája a szentesti istentiszteletre való készülésnek, hogy a leginkább templomot megtöltő alkalmat hogyan alakítsuk. Ilyenkor sokan azért jönnek, hogy a gyerekeiket, unokájukat megnézz-

zék pásztorként, Máriaként, Józsefként, vagy egyszerű versmondóként. Éppen ezért lelkészek, hitoktatók, gyerekek heteket, hónapokat készülnek műsor összeállítással, próbával. Így azonban sokszor háttérbe szorul, másodlagos lesz a KÖZPONT, a megszületetről szóló evangélium hirdetése.

Ezért ebben az évben Zalaistvádon a gyülekezet egész közössége részese lett az ige hirdetésének. Az ígét színesítő és megértését segítő történeteket a hittanosok mondták. A tartalmat elmélyítő énekekkel az énekkar, illetve a gitáros növendékek kíséretével az énekkar szolgált. Így lett mindenki egyben hallgató és szolgáló és ezen keresztül mindannyian megajándékozottak.

KGY

Összeáll.: Pongrácz Máté; Mate.Pongracz@lutheran.hu

VÍZ! VÍZ! VÍZ!

Adj innom! – így hangzik a 2015. esztendő ökumenikus imahetének jeligéje, Jézus és a samáriai asszony története alapján. A beledi és vicai római katolikusok és evangélikusok ebben az évben is megtartották imaheti alkalmukat, amelyeken Béres László evangélikus espereshelyettes és Havassy Bálint katolikus plébános szolgálatával örömmel hallgatták az igehirdetéseket arról a vízről, amely Jézus szavai szerint örök életre buzdó forrássá válik. Az ökumenikus istentiszteleteket követően a különböző felekezetű hívek szeretetvendégségben is megélték a Krisztusban való közösséget.

PORTYÁZIK A LÍCEUM



Szép és értékes hagyománya a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnáziumnak, hogy tanárok és diákok együtt látogatnak meg gyülekezeteket. Ezeken az álta-

lában vasárnapra szervezett alkalmakon a fogadó gyülekezetel együtt ünnepeljük az istentiszteletet, a lelkési szolgálatot a Líceum iskolalelkésze végzi. „Evangélikus egyházunkat régebben nemcsak éneklő, hanem tanító egyháznak is nevezték – árulta el a motivációjukat Kovács László iskolalelkész. – Sajnos egyre halkabban szól az ének templomainkban, és a gyülekezeteket és az evangélikus iskolákat összefonó természetes kötelékek is lazábbak a kívánatosnál. Ezért is fontos minden olyan esemény, amely ezt a kapcsolatot erősíti.” Egy-egy ilyen útnak nem támogatásgyűjtés a célja, hanem az, hogy az iskola tájékoztatást, információt adjon életéről, oktatási rendszeréről. A diákok saját élményeikből merítve biztatják a gimnáziumi felvételi előtt álló gyermekeket és szüleiket, hogy a soproni evangélikus középiskolák hívják, várják őket. „A következő tanévre is sokan felvételiznek hozzánk – mondta Kovács László –, de azt szeretnénk, hogy minél több evangélikus diákunk lehessen, hiszen ők lehetnek majd egyházunk hitben és hivatásban elkötelezett tagjai. Az elmúlt évben Csornán és Órimagyarósdon, és e gyülekezetek szórványáiban jártunk. Már azt is tervezzük, hogy mely gyülekezeteket látogatjuk meg idén.”

Tágas tér Sopronban

A soproni gyülekezet 2014 szeptemberében vette használatba új gyülekezeti házát. Az újra evangélikus épület az elmúlt hónapokban a gyülekezeti élet tágas terének bizonyult. A százhusz székes nagyterem a legtöbb vasárnapon kétszer is megtelik: egyszer a gyerek-istentiszteleten, másodszor pedig az „Egy este az evangélikusoknál” sorozat áhítattal záródó koncertjén vagy színházi előadásán. Annak köszönhetően, hogy négy közösségi terem van az épületben, egy időben több gyülekezeti csoport is megtarthatja a maga alkalmát, sőt néhány újabb kisközösség is alakult.

Az is lehetővé vált, hogy a gyerek-istentisztelet igehirdetése alatt a legkisebbek külön foglalkozáson vehessenek részt.

Szintén a tágas térnek köszönhető, hogy az épület nem szorosabban vett egyházi szervezésű alkalmat is befogadhat. Sok látogatót vonz az épületbe az egyik terem falait díszítő Mühl Aladár életmű-kiállítás.



Összeállította: Tubán József; tubanjozsi@freemail.hu

Farsang, kicsit máshogy



Amióta felépült a gyülekezeti ház Bobán, számtalan kiscsoport, klub, gyermekkel, fiatalokkal foglalkozó csoport talált helyet benne a Lakos Ádám Szeretetszolgálat különböző munkaágai mellett. Törekszünk arra, hogy a helyet a lehető legértelmesebb és legsokrétűbb programokkal töltsük meg. Szinte nincs olyan nap a héten, amikor valamilyen közösség otthonra ne találja az épület

falai között. Igyekszünk programjainkra felekezeti hovatartozás nélkül invitálni a falubelieket.

Így került megrendezésre már második alkalommal a farsangi családi délután. Az alkalom megszervezésével eredeti elképzelésünk az volt, hogy a gyermekeknek, a fiataloknak megmutassuk, miként lehet keresztyén ember módjára szórakozni, különböző

tudatmódosító szerek nélkül jól érezni magunkat úgy, hogy közben egymásra is figyelünk. A résztvevők tekintetében egyetlen kikötés volt: mindenki jelmezen, de legalább egy farsangi álarcban jelenjen meg. Így öltött jelmezt magára a nagymamától az unokáig minden korosztály, a gondnoktól a lelkészekig, a gyülekezeti tisztségviselőig.

Megnyitásként áhítatot hallgattunk meg Istenről és Gedeonról, majd a résztvevők családonként áldásban részesültek. Ezután néhány kedves énekünket énekeltük el, majd elkezdődött a jelmezes felvonulás és bemutatkozás. Közel hatvanan öltöztek jelmezbe, akik a tortaért és a vándorserlegért szálltak versenybe. A zsűri alaposan mérlegelt minden szempontot, mielőtt a döntését meghozta. Minden résztvevőt emléklappal és ajándékkal jutalmazott, és az első három helyezettnek egyéni és csoportos kategóriában osztott ki díjakat.

Az eredményhirdetés után tánc és közösségépítő játékok következtek. Közben bőven fogyott a gyülekezet aszszonyai által sült farsangi fánk és süteményből. Kicsi és nagy egyaránt megtapasztalta, mennyire jó szeretetközösségben lenni Isten körül.

Nádasd – templomfelújítás és kézműves műhely

Istennek hála elkezdődnek a Nádasdi Evangélikus Egyházközség templomának felújítási munkái. A templomul szolgáló épület korábban a házhoz tartozó mezőgazdasági épület volt, istállóval, takarmánytárolóval. A régiek azzal gúnyolták az evangélikusokat, hogy „K. Lajos istállójában imádkoznak”. E tény bennünket – evangélikusokat – nemigen zavar, mert mégiscsak arra a szerény körülményre emlékeztet, amelyben Isten Fia is napvilágot látott, alázattal egy jászolbölcsőben.

Nyolc év sikertelen pályázata után végre reménykedve gondolhatunk arra, hogy templomunk megszépülhet, és méltó helyet kínálhat a benne hétről hétre összegyülekező hívek istentiszteletének. A falak és aljzat szigetelése, a tető héjazatának és a nyílászáróknak a cseréje, a fűtés- és villamoshálózat korszerűsítése, a festés és új bútorzat mind-mind szükséges és elhagyhatatlan lépései a megújulásnak.

A jelenleg használaton kívüli kicsi gyülekezeti terem és harangláb alatti terület is új funkciót kap. Egy pályázatnak köszönhetően, melynek keretében térségek közötti Leader csoportok összefogásával közös projektet indítottunk, egy kisebb kézműves műhely kialakítására kerül sor. A műhelyben megtanulhatjuk a gyertyaöntést, a szappankészítés fortélyait, valamint korszerű varrógépek (és persze szakemberek) segítségével a templomi textíliáktól kezdve a lelkési öltözködések át a babakelengyéig, babzsák fotelen keresztül a feliratos munkaruháztatig sok-sok mindent készíthetünk. Készülő termékeinkről a későbbiekben (kb. májustól) webáruházunkon keresztül tájékozódhatnak az érdeklődők. A projekt szerves részét képezi önkéntes megmozdulások szervezése is. Ennek keretében terveink között szerepel Nádasd „Tündérekertjének” őshonos gyümölcsfákkal való beültetése és önkéntes tájépítészek kertépítő pályázatának kiírása is.

Összeállította: Kőrösi Krisztina; krisztina.korosi@lutheran.hu

Egy sikeres rajzpályázat...



Az őszi folyamán a bakonytamási, bakonyszentlászlói, sikátori, veszprémvarsányi, zirci, pápateszéri gyülekezetek hit-

tanos gyermekeinknek meghirdettek egy rajzpályázatot „Az én templomom” címmel. Hetven szebbnél szebb remekmű érkezett, amelyek közül a 2014. november 29-én Bakony-szentlászlón megtartott presbiteri találkozón Szemerei János püspök választotta ki a legértékesebbeket. Valójában minden gyermek kapott valamilyen jutalmat. A bakonytamási hittanosok az elkészített alkotásokért gyülekezeti kiránduláson vehettek részt. December 6-án Mosonmagyaróvárra utaztak, ahol Kiss Miklós esperes fogadta őket: bemutatta a templomukat és gyülekezetét. Vezetésével megtekinthették a belvárost és az 56-os emlékhelyet. A nap hátralévő részét a Futura Interaktív Természettudományi Élményközpontban töltötte el a csapat a gyermekek nagy örömeire, ahol már az önfedelt játéka volt a főszerep.

Ugyanezek a hittanosok a karácsony előtti napokban öt településen lelkesen járták az otthonokat – betlehemes köszöntésükkel.

Hálaadás és dicséret

Örömnöpre gyülekeztek össze a hívek február 1-jén a felújított malomsoki gyülekezeti teremben. Mindezzel régi vágya teljesült a testvéreknek, akik újra használatba vehették szeretett imaházukat. Bár a betegség a megelőző napokban, hetekben alaposan megtizedelte a közösséget, az alkalom kezdetére mégis teljes egészében megtelt az imaterem.

Nem megfélemlítve egyházkerületünk és veszprémi egyházmegyénk vezetéséről, akik anyagi támogatásukkal lehetővé tették a projekt megvalósulását, nem megfélemlítve azokról a dolgozókról, akik az ablakokat kicserélték, a fűtést korszerűsítették, az öreg falak hibáit kijavították, majd a termet kimeszelték, nem megfélemlítve azokról a malomsoki testvérekről, akik

a felújítás után áldozatos munkájukkal segítették otthonossá, széppé varázsolni e hajlékot, mégis első helyen a mi Urunknak és Istenünknek szólt és szól a hálaadás.

Ha Ő nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők – vallja a zsoltáros (Zsolt 127,1). Jézus is ezt mondja tanítványainak: nélkülem semmit nem tudtok cselekedni (Jn 15,5). Vagyis mindenért Őt illeti a hála és a dicséret. Az egész liturgiát ez az öröm, az Úrban való öröm hatotta át: a dicsőítő énekeket a gyülekezet zenekara kísérte, de a harmóniumon is megszólaltak ismert és szép evangélikus koráldallamok. Meg-



tapasztaltuk és átéltük, hogy az Isten-dicséretnek közösségformáló ereje van. Aki el tudott jönni, s részt vett az alkalmon, az élő Istennel való közösség páratlan csodáját élhette át a gyülekezetben.

Bízunk benne, hogy a felújított imaterem a jövőben is számos alkalommal szolgálja majd a legszentebb ügyet, az életet mentő és megújító evangélium terjedését.

Pápai imahét

A 2015-ös imahét témáját a braziliai keresztények dolgozták ki, amelynek mottója: Adj innom! (Jn 4,7) A pápai imahét nyitó alkalmán Polgárdi Sándor esperes hirdette Isten ígését a Helyőrségi Művelődési Otthonban. Ez az épület jelenleg a baptista gyülekezet alkalmainak ad otthont.

Az esperes elmondta, hogy az egysegért való könyörgés nagyon fontos, mert a keresztyéneknek vannak

közös feladataik és céljaik. Amikor ezekért imádkozunk, meg kell hallgatnunk a másikat is. Van mondanivalónk egymásnak!

Prédikációjában kitért arra, hogy ma is fontos az élő Jézussal való közösség megélése. Van számunkra mondanivalója, üzenete, sőt ajándéka is. A samáriai asszonnyal való beszélgetés is erre a mennyei ajándékokra mutat rá: az életre, az örök életre. Ezért kínálja Jézus ma is az élő vizet, hogy aki szent ígését hallgatja, annak valódi élete legyen.

A 2015. évi egyetemes imahét perselyadományaival a Szent Benedek



Plébánia Karitászcsoportjának támogatásával a város keresztyén közösségei.

Összeállította: Weltler Gábor; gabor.weltler@lutheran.hu

GAS – Gusztáv Adolf Segélyszolgálat

Ebben a számunkban a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat (GAS) szolgálatát mutatjuk be. Először Selmeczi Lajos Péter ügyvivő lelkészt kérdezzük a Segélyszolgálat jelenlegi helyzetéről.

Kérem, röviden mutassa be a GAS-t a kezdetektől napjainkig!

A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat a Magyarországi Evangélikus Egyház belső segélyező tevékenysége, amely korábban sokáig „Gyülekezeti segély” néven volt ismert országszerte. Már a rendszerváltás előtti időben is ez a „mozgalom” tette lehetővé egyházunkban a gyülekezetek egymás közötti kölcsönös megsegítését. Fő értéke, hogy az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések által megválasztott küldöttek tanácsa döntött a gyülekezetekből érkező szükségletek támogatásáról. Ezek korábban mint „nagy szeretetadomány”, illetve „kis szeretetadomány” néven voltak az akkor még két egyházkerületben egy-egy projekt támogatására kiosztva. A rendszer azóta valamelyest változott, de a lényeg maradt.

Milyen feladatot lát el az országos bizottság, illetve mit jelent ennek a szolgálati területnek a vezetése?

Az országos tanács munkáját egyházunk törvénye és szabályrendelete szabályozza. Ezek megadják a keretet és a segítséget a munkánkhoz. Ennek egyik része a kérelmek, és a rendelkezésünkre álló források összehangolása. Ez sokszor nem könnyű feladat. Régóta próbálom azonban azt is napirenden tartani, hogy egyházunk mai keretei között megtaláljuk, illetve újrafogalmazzuk a GAS helyét, célját. Ez több területet is érint:

Fontos, hogy továbbra is szoros kapcsolatot tartsunk a támogató gyülekezetek és hívek, valamint a támogatásban részesülők között. A hívektől ne csak kérjünk, hanem tiszteljük meg őket azzal, hogy adományaikat megköszönjük, a támogatott projektekről beszámolunk.

Keressük a helyünket a mai egyházi struktúrában. Meg kell találnunk azt a feladatot, amely nem olvad bele más munkaágakba. A mai világban ezt úgy mondják: arculattervezés. Lehet egy-

nek lenni a sok között, de lehet egyetlennek is lenni. Sok alapítvány és civil szervezet határoz meg célokat, amihez támogatásokat gyűjt. Mi is kérjük a támogatásokat évről évre, de nem mindig tudjuk a gyülekezetek elé tárni, hogy mire is kérjük a támogatásokat. Ez nem jó.

Az építési támogatáson kívül milyen egyéb szolgálatot lát el a GAS?

Mint az imént említettem, nem tartom egészségesnek, hogy a GAS tevékenységét építési vagy felújítási támogatásként definiáljuk. Erre vannak más források egyházunkban. Különböző célokra tartunk offertóriumokat: templomépítés, szórvány-gyülekezettámogató, misszió, ifjúság, oktatás, gyógykezelés, Biblia.

Én amellet érveltem az eddigiekben, hogy – a GAW mintájára – elsősorban a szórványgyülekezeteket segítsük és támogassuk. Az ottani lelki munka nem csak épületek építésén vagy felújításán múlik, hanem más tárgyi vagy személyi feltételek is szükségesek lehetnek. Természetesen más javaslatok is elhangoztak már az utóbbi időben, amelyek megfontolandók lehetnek. Ezek is jelzik, hogy a tanács nyitott arra, hogy az Urunk által kitűzött új feladatát keresse, meglássa, és el is induljon ezen az új úton.

Jelenleg az építések/felújítások mellett az özvegy papnék karácsonyi időszakban való külön segítségét, támogatását koordinálja a GAS. Elődöm az elnöki székben – Káposzta Lajos – különösen nagy odafigyeléssel végezte ezt a szolgálatot, és rendszeresen tájékoztatta a tanácsot a hálás visszajelzésekről, amelyeket telefonon vagy levélben kapott. Nagy öröm, hogy ezen az úton nyomdokába léphetek, és ebben is – mint sok másban – kitaposta azt a nehéz utat, amelyért hálás vagyok. Több évtizedes szolgálata sokak számára emlékezetes. Következetessége, határozottsága és a GAS iránti elkötelezettsége nélkül most nagyon szegények lennénk. Külön



öröm számunkra, hogy a Déli Egyházkerület előadójaként továbbra is jelen van közöttünk, és segíti munkánkat.

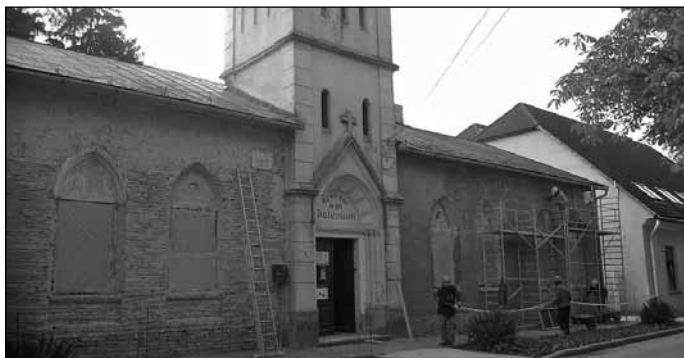
Milyen célkitűzései vannak a GAS-nak erre az évre és hosszútávon?

Különös év lehet a 2015. esztendő. Ez nem csak azért igaz, mert az elmúlt évben kevés kérelem érkezett, hanem azért, mert a tanács tagjai között elindult egy hosszabb távú tervezés, közös gondolkodás. Ez nem csak egy „ötletbörze” volt, hanem az őszinteség és a tenni akarás jele. Voltak, akik nehézségeiket mondták el, mások pozitív tapasztalataikat osztották meg egymás között. Több kérdés is megválaszolatlan maradt, amikor el kellett köszönnünk egymástól, de ott volt a levegőben a vágy a változásra, változtatásra.

Abban látom most a legfontosabb feladatokat, hogy ne hagyjam a tüzet lelohadni. Természetesen az idei évben is lesz gyűjtés és offertórium, ahogyan a testvérek azt már megszokhatták, és a GAS perselyt is ki fogjuk üríteni, hiszen biztosan lesznek olyan gyülekezetek, ahol nagy szükség lesz az ezekből odaadható támogatásokra. Kihasználva a beszélgetés adta lehetőséget, kérem is a lap olvasóit, hogy támogassák – ne a munkánkat, hanem – azokat a gyülekezeteket, amelyek rajtunk keresztül kérik a testvéri segítséget.

Koczor György

„Ajándékul új éneket írnék a szívembe. Halld meg Uram hangomat!”



A tamási evangélikus templom a múltjához (zsidó fogadó volt) és Krisztus példázatához híven (samaritánus) az irgalmasság háza. Ez a ház több évtizede és több szempontból is felújításra szorult. A teljes felújítást célzó nagy pályázatokon nem nyertünk és idén a helyi önkormányzat sem tudott minket támogatni. Eddig a kisebb munkákat önerőből és az egyházmegye támogatásával valósítottuk meg.

Egyik elszármazott gyülekezeti tagunk által az ameri-

kai Stanwood-i evangélikus gyülekezetétől kaptunk egy nagyobb összeget. A munkálatok során újabb és újabb feladatokkal néztünk szembe, ami növelte a kiadásainkat. Társadalmi összefogással egy jótékonyági koncertet szerveztünk. A közösség kész volt áldozatot hozni, de tudtuk, hogy saját erőnk véges.

A GAS támogatás abban segített, hogy miközben a szükséges feladatokat el tudtuk végezni, a 2015-ös évet így anyagi biztonságban kezdhettük el. Miközben megköszönjük a bizottság döntését, köszönjük azoknak a gyülekezeteknek is, akik adományaikkal tudtukon kívül is hozzájárultak a tamási templom felújításához.

Csak ez épület újult meg? A felújítás után tapasztaltuk, hogy a tamásiakban és főképp a gyülekezet tagjaiban a külső megújulás egy belső megújulást is hozott. Az egyik gyülekezeti tag így fogalmazott: „A régire nem lehet újat vakolni. Le kell verni! Mindet, egészen tégláig! A felújítás egy hosszú folyamat. Így van ez a lelki megújulással is. Miközben napról-napra átéljük a felújítás könnyebb-nehezebb szakaszait, közben lelkileg is megéljük ezt a folyamatot!” **Óvári Péter**

Parókia felújítása Kétfodonyban



A Kétfodonyi Evangélikus Egyházközség 2014-ben fordult a Gusztáv Adolf Segélyszolgálathoz azzal a kéréssel, hogy a az egyházközség szolgálati lakásának nyílászárócseréjéhez anyagi támogatást kapjon. Az ablakok több mint 30 éve lettek beépítve. A konyhai ablak, még ennél is régebbi. Gyülekezetünk presbitériuma ezért döntött a felújítás mellett. Kicsiny gyülekezet lévén

mindezt csupán önerőből nem tudtuk volna megvalósítani. Ezért is gondoltuk, hogy a Segélyszervezethez fordulunk, amely éppen az ilyen irányú felújításokat támogatja rászoruló gyülekezetekben.

Mivel az ötszázezer Forint nagyságú támogatás novemberben érkezett meg, ezért a nyílászárók cseréjét csak a jó idő beköszöntével tudjuk elvégezni. A munka befejeztével nem csupán esztétikusabb külsőt kap a paróchia, hanem energiamegtakarítást is sikerül majd elérnünk.

Isten után az evangélikus gyülekezeteknek tartozunk hálával, mivel a GAS támogatások az egyházközségek istentiszteleti offertórumaiból, valamint az e célra szánt gyűjtésekből adódik.

Gombor Krisztián

Felújítás kívül-belül

A Porrogszentkirályi evangélikus templom 2013-ban volt 170 éves. Abban az évben nyertünk MVH-s pályázaton mintegy 10 millió Ft-ot.

Az említett összegből, gyülekezeti tagok adományaiból, egyházi és állami támogatásból 2014 augusztusában fejeződött be a templom teljes belső felújítása. A falak átfűrészelésével megtörtént a teljes alászigetelés és kívül-belül lélegeztető vakolat segíti a falak száradását, szellőzését. Továbbá

megvalósult a rég elavult villamos-hálózat felújítása, részleges átalakí-

tása, a templom belső falainak festése, mázolás munkák elvégzése, ablakok javítása, a bejárat akadálymentesítése, aljzatbeton készítése a lépcsők alatt, járólappal való burkolása, a vizes falak miatt elkorhadt lépcsőfokok cseréje, oltár és oltártér kialakítása, térdeplő átalakítása, parketta csiszolása és lakkozása, ablakpárkányok bádigos munkája, padok festése.

Hátra van a templom külső falainak és

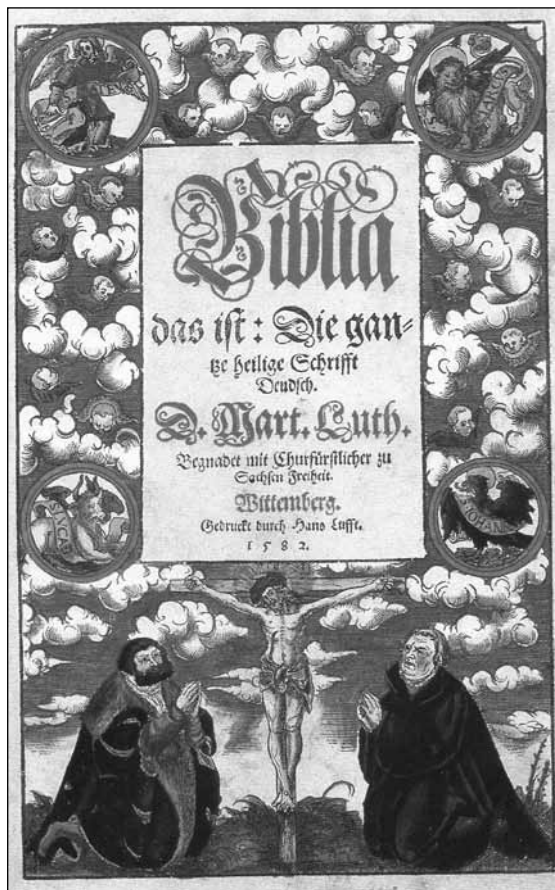


a toronynak a festése, mely munkákhoz nagy segítség a GAS-tól kapott 500.000 Ft. Ezúton is köszönjük támogatásukat!

Sikter János

Összeállította: Koczor György,
gyorgy.koczor@lutheran.hu

2017-re készülünk



Amint azt már előre jeleztük, a négy oldallal bővült Dunántúli Harangszó egyik oldalát a lutheri reformáció indulásának 500. évfordulójára készülés jegyében készítjük.

Miért tartjuk fontosnak, hogy egyházkerületi újságunk is részt vegyen ebben? Nem azért, mert – némi túlzással – egyházunkban mostanában „a csapból is ez folyik”, tehát mi sem maradhatunk ki a méltó előkészületből. A szerkesztők döntését egészen más szándék motiválta. Hisszük azt, hogy a reformáció sokkal több, mint olyan események sora, amelyeket csak kívülről szemlélünk és kerek évfordulók alkalmával megünnepelünk. Amikor a reformációról beszélünk, általában arra az Egyházra, politikára és kultúrára nagy befolyást gyakorló történelmi eseménysorra gondolunk, amely a 16. században Németországból indult útjára.

A reformáció azonban ennél mélyebb jelentést is hordoz, hiszen a maga eredeti értelmében egy olyan állandó folyamatot jelent, amely velünk és közöttünk

történik. Reformációra ugyanis akkor van szükség, amikor valami deformálódik, tehát eltér eredeti formájától, útjától és céljától. Már az Újszövetségben is olvashatunk arról, hogy az első keresztény gyülekezetek hite, reménysége könnyen deformálódott. Ez mindig annak a következménye volt, hogy a Krisztusról szóló beszéd tisztasága szenvedett csorbát, vagy hozzátettek attól idegen, emberi gondolatokat. Pál apostol a leveleiben éppen ezek miatt a deformációk miatt törekedett arra, hogy a tiszta evangélium ismeretét erősítse és elmélyítse a rábízottakban. Mivel egyedül a tiszta evangélium az, amely által a Szentlélek Úristen megteremti, erősíti és reformálja az Egyház hitét.

Újságunk lapjain nem pusztán egy éppen két év múlva esedékes ünnepség-sorozatra való készülésben szeretnénk segíteni Olvasóinkat, hanem arra szeretnénk biztatni és bátorítani, hogy együtt vegyük számba és gondoljuk végig azokat a drága kincseket, amelyeket az Egyház Ura, Jézus Krisztus adott és ad a reformációban övéinek. Mindenekelőtt az Egyház legfőbb és tulajdonképpen egyetlen kincsét: az evangéliumot.

Lapunk következő számaiban például élénk kerülnek majd azok az iratok és azok a folyamatok is, amelyek a lutheri reformációt elindították. Ezeken keresztül megláthatjuk azt, hogy a 16. század első felének egyházat megrázó és felrázó eseményeit nem az emberi törekvések mozgatták, hanem az újra kézbe és szívbe kerülő Bibliában, különösképpen az evangéliumban cselekvő Krisztus. A reformációként említett történelmi folyamat, amely a 95 tétel kiszögezésével kezdődhetett, valójában ennél korábban indult. Mégpedig akkor, amikor Dr. Luther Márton hitét és életét maga Krisztus reformálta meg. Ezért ha a jubileum csak a nyilvánosságról, az egyházszervezetről és a hitvallási iratokról szól, akkor ezt a

nagyon személyes, ámde a reformáció lényegének megértéséhez döntően fontos szempontot hagyjuk figyelmen kívül.

Ebből következik az is, hogy nem az Egyház reformálja önmagát, és a megújulás nem emberi elhatározás vagy buzgó egyházújító szándék eredménye. Luthertől pedig azt is tudjuk, hogy a reformáció nem a pápa, nem a püspökök és lelkészek, de nem is a zsinat és nem is az egyház népének a dolga, hanem egyedül Istené. A reformáció tehát egyidős az Egyházzal, mert Krisztus népe mindig rászorul a reformációra. A reformáció folyamata olyan, mint a hegyi patak. Időnként bűvópatakként folyik a hegy mélyén, olykor viszont éltető forrásként tör a felszínre. 2017-ben tehát nem magunkat ünnepeljük, nem is Luthert és reformátortársait, hanem azért adunk hálát, hogy ötszáz éve sodró erővel tört fel a Krisztusban megjelent kegyelem és irgalom újra felismerése.

Az Egyház megújulása így mindig ugyanazt jelenti: naponként abból és az által élni, amit a reformációban a Szentlélek Úristen újból napvilágra hozott. Nem valami új tudományra van szükségünk, hanem megtérésre és új életre! Az igazi reformátori reform pedig azt jelenti, hogy naponként újra visszatérünk a megfeszített és feltámadott Úrhoz, ígéreteihez és parancsához. Ez a lelki megújulás záloga.

Evangélikusként készülünk 2017-re. Miközben nem feledjük, hogy a többi, protestánsként számon tartott felekezettel – például a reformátusokkal – sok ponton érintkezik a történelmünk és tanításunk, nem veszíthetjük szem elől azt sem, hogy evangélikus keresztény hitünk hangsúlyai több tekintetben máshová esnek.

Szeretnénk, ha újságunk olvasói még inkább megerősödnének evangélikus identitásukban, mert akkor tudjuk igazán elfoglalni helyünket és betölteni küldetésünket az Egyház sokszínű palettáján, ha először a saját magunk színével és annak páratlan értékeivel ismerkedünk meg.

Kovács László
főszerkesztő

Tavaszi hajtások Délen

Új kezdeményezés a déli egyházkerületben az úgynevezett „missziói konzultáció”, amit félévente szervez az egyházkerület missziói lelkésze az egyházmegyei missziói felelősöknek, valamint egyházmegyéenként egy-egy olyan lelkésznek, aki kifejezetten missziói terepen dolgozik. Több helyen próbálkozunk „alvó”, illetve „elaltatott” gyülekezetek újraélesztésével, illetve új gyülekezetek plántálásával. Az újraéledésre bátorító példa a bács-kiskun megyei Bócsa és Tázlár gyülekezete, akik másfél éve kaptak helyben lakó, fiatal és lelkes „missziói” lelkészt. Korábban már csak havonta, illetve kéthetente volt istentisztelet, most viszont minden vasárnap szól a hívogató harangszó, és egyre többen találnak vissza az éltető lelki forráshoz. Ősztől lakik újra lelkész a tolnanémedi és a gyomai parókián, reméljük, ők is kovásszá lesznek... Az újpesti gyülekezethez tartozó hatalmas káposztásmegyeri lakótelepen gyülekezeti munkatárs szolgálatba állításával indult meg a gyülekezetplántálás a közelmúltban. Hisszük és reméljük, hogy nemcsak leépülő, de felépülő gyülekezetek is lehetnek egyházunkban.

Ötödik éve szervezünk tavasszal hivatásgondozó találkozót Piliscsabán azoknak a lelkészeinknek, akik öttel osztható ordinációs évfordulót ünnepelnek. Lelkeszi karunk sajátos keresztszertét élhetjük meg a különböző életkorú lelkészek találkozásánál. A legfiatalabbak öt éve, a legidősebbek már negyven éve léptek szolgálatba. Fontos, hogy tudjunk egymásra figyelni, és együtt felfelé tekinteni az egyház Urára. Így újulhat meg hivatás- és küldetésstudatunk elkerülve a megfáradás és kiegész veszélyét.

Szintén többéves hagyomány egyházkerületünkben a tavaszi felügyelői konferencia, amit az idén Piliscsabán rendezünk „Vezetett vezetőként szolgálni” címmel. A két napos találkozó keretében Varga Gyöngyi segítségével Isten „vezetőképzőjébe iratkozhatunk be”, Velkey György, a Bethesda kórház főigazgatója pedig a vezető ember- és istenképéről, illetve az „osztó és szorzó típusú” vezetőkről fog előadást tartani. De természetesen felügyelőink is szót kapnak az áhítattartástól kezdve a különböző jellegű gyülekezek gondjainak és örömeinek bemutatásáig. Együtt keressük közös szolgálatunk hatékonyabb betöltésének lehetőségeit.

Az egyházkerület legnagyobb eseménye az idén is a missziói nap lesz, amit május 16-én rendezünk a bonyhádi atlétikai csarnokban „Krisztus arcú egyház” mottóval.

Gáncs Péter püspök

Kétpólusú kerület egy kétpólusú világban

Bár az egész országra jellemző a szegények és gazdagok között egyre szélesebbre nyíló szakadék, a 80 anyagyülekezetből álló Északi Egyházkerületben ez egészen kézzelfoghatóan tapasztalható. Az egyházkerület egyik végében működnek a többnyire jómódú budai gyülekezetek, míg a másik oldalon sokszor nagyon nehéz helyzetben lévő közösségek küzdenek a megmaradásért. Az egyháznak – nem csak mint szervezetnek, hanem a benne élő híveknek is – komoly felelőssége van ebben a helyzetben.

A híradásokban többször is az ország legszegényebb településének titulált Abaúj megyei Csenyétén például a falu mintegy 500 lakosa kivétel nélkül roma, és legtöbbszörüknek nincs munkája. Az emberek alapvetően segélyből vagy alkalmi munkából élnek. Itt tanít Németh Andrásné Márta, a közeli Fancsal gyülekezetének presbitere, aki évek óta odaadó szolgálattal van jelen a roma közösség gyermekei között. Domokos Tibor beosztott lelkész és Kótai Győző helyi lakos irányításával pedig a tele-

pülés régóta bezárt tejcsarnokát társadalmi munkában kápolnává alakították át ugyanannak a falunak a lakosai, amelyről a korábbi tudósításokban csak nagyon negatív híreket lehetett hallani. A székeket a budavári gyülekezettől kapták, amely a fancsali gyülekezetet is támogatja. 2014. szeptember 28-án szentelte fel az épületet – a helyi lelkész, valamint Buday Barnabás esperes jelenlétében – az egyházkerület püspöke, dr. Fabiny Tamás. Az istentiszteleten a gyermekek szolgáltak, és rögtön három keresztelőre is sor került.

A csenyétei roma gyermekek tanítása, a kápolnaszentelés és a budaváriak által nyújtott támogatás természetesen kiragadott példák. Ennek a rövid kitekintőnek a kereteit meghaladja, hogy szót ejtsünk sok más emberről és gyülekezetéről, akik különböző területeken – például nehéz helyzetben lévő családok segítésében, roma munkában, vagy hajléktalan ellátásban – azon fáradoznak, hogy egy picit csökkenjenek a különbségek. Istennek legyen értük hála! De nem tehetünk úgy, mintha

bármit is elértünk volna már, ennél sokkal többet kell tennünk. Erre utalt a kerület püspöke 2014. október 5-én a gyönyörűen feldíszített penci templomban elmondott igehirdetésében. Hangsúlyozta, hogy amikor az aratási hálaadás ünnepén bemutatjuk Isten gondoskodó szeretetének ajándékait, akkor a javak rászoruló testvéreinkkel való megosztására is gondolnunk kell. És erre utalt a lelkészi vezető a Magyarországi Evangélikus Egyház diakóniai munkáért felelős püspökeként tett 2015. újévi felhívásában is. Ebben az év igéje – „Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére” (Rm 15,7) – alapján irányította rá a figyelmet a rászorulóknak megsegítésére. A nehéz helyzetben lévő testvéreinkkel vállalt szolidaritás tehát mindannyiunk közös felelőssége. Az Északi Evangélikus Egyházkerületben csakúgy, mint a közvetlen környezetünkben, vagy az egész egyházban, az egész országban és az egész világon.

Dr. Fabiny Tamás csenyétei tudósítását is felhasználva írta Balicza Máté

Megőrizni a teremtett világot

A projekt kidolgozásának ideje alatt láttam azt is, az anyagi megtakarítás mellett mennyire fontos feladat az, hogy próbáljuk megőrizni a teremtett világot úgy, ahogyan azt az Úristen megalkotta, mondta Végh Szabolcs, a balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthon igazgatója.

Végh Szabolcs Pilisről származik. Keveházi László keresztele, felesége, Klári néni vasárnapi gyerekóráin nevelődött a gyülekezetbe. Konfirmáció után bekapcsolódott a gyülekezet ifjúságába, énekkarába, zenekarába, később ifjúsági órát, gyerekórát, hittanórát tartott, többedmagával tábor is vezetett. Egy ilyen gyülekezetben felnőni, Istentől kapott ajándék volt, vallja. Egy erdélyi gitártábor szervezése kapcsán került kapcsolatba a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetséggel, ahol 1997-től irodavezetőként dolgozott. Itt bekapcsolódhatott az egyház ifjúsági munkájába, többek között a Szélrózsa ifjúsági találkozó pénzügyi koordinátora lett. 2000-ben a Magyarországi Evangélikus Egyház gazdasági osztályára került, ahol először pénztárosként, majd megbízott osztályvezetőként dolgozott. Közben gyülekezeti, egyházmegyei és egyházkerületi presbiter is volt, az egyház gazdasági bizottságának tizennégy éve tagja.

Balatonszárszóra 2004 májusában költözött feleségével, Tímeával és akkor fél éves kislányukkal, Bogival együtt. Ez volt az az év, amikor a szárszói nagy felújítási munkák befejeződtek és újra kellett indítani az intézményt. 2006-ban bővítési munkákkal kezdtek, egy kisebb konferenciateremmel, raktárral, szaunával gazdagodott az intézmény. A környezetbarát átalakítási munkákat 2010-11-ben végezték el.

– Az átalakítást valóban én szorgalmaztam, kezdeményeztem és Kocsis István barátommal bonyolítottam. Gazdasági szakemberként számomra akkor még „csak” az volt fontos, hogy az átalakítás kapcsán beüzemelt technikai eszközökkel mennyit tudunk spórolni. A pályázat, projekt kidolgozásának ideje alatt, amikor a környezetszennyezéssel kapcsolatban sok mindent megismertem, láttam azt is, az anyagi megtakarítás mellett mennyire fontos feladat az, hogy próbáljuk megőrizni a teremtett világot úgy, ahogyan azt az Úristen megalkotta.

A környezetbarát átalakítás kapcsán törekedtek arra, hogy minél többféle megújuló energiahasznosítási módot használnak, illetve igyekeztek olyan gyakorlatokat bevezetni, amelyek az emberi magatartás kapcsán okozhatnak megtakarításokat. Ide tartozik a vízhasználatra való odafigyelés vagy a szelektív hulladékkezelés. A napenergiát kétféle módon hasznosítják, egyrészt elektromos áramot termelnek, másrészt használati meleg vizet állítanak elő. Biomasszával fűtenek, hőszivattyúval hűtenek, esővizet hasznosítanak. Ma már kézzelfogható jelét látja annak, hogy a mintaprojekt milyen hasznos volt egyházunk egészére nézve; az intézményekben, gyülekezetekben közel 2 milliárd forint összegű környezettudatos beruházás valósulhatott meg pályázati támogatásból.

A balatonszárszói konferencia- és missziói otthonban átlagosan évente 10.000 vendégéjszakát realizálnak. A nyári



időszakban fő feladatuk, hogy lelkészcsaládoknak, egyházi alkalmazottak családjainak üdülést biztosítsanak, az év többi időszakában csoportokat fogadnak vagy saját szervezésű rendezvényekre várják a résztvevőket. Az intézmény sok közegyházi programnak, képzésnek is helyet biztosít.

– Saját szervezésű tematikus programjainkat a könnyed családias együttlét jellemzi. Az évet úgynevezett „vacogós” hétvégékkal kezdjük, ami nagyon népszerű a családok körében, ebben az időszakban szervezzük meg az evangélikus népzenei találkozót is. Májusban a pünkösdi ünnepkörben szoktunk pihenési lehetőséget biztosítani. Tavaly októberben rendeztük meg először a Lutherfeszt nevű fesztiválunkat. Az adventi hétvége szintén népszerű a családok körében.

Végh Szabolcs megbízott vezetője volt az országos irodának. Mint mondja, három püspök hívásának nehezen tudott ellenállni, de már a megbízás előtt jelezte, hogy a szolgálatot átmeneti időre vállalja, amíg az új igazgatót meg nem találják.

– Rövidebb időre terveztem, kilenc hónap lett belőle. Nem volt egyszerű, főleg a heti többszöri utazás miatt, de úgy érzem, mindkét helyen meg tudtam felelni a kihívásoknak, elvárásoknak. A megbízható, kiváló balatonszárszói munkatársak nélkül nem mertem volna vállalni a megbízást. Nagyon élveztem az irodavezetést: jó volt kicsit mással foglalkozni, jó vezetői csapat van az irodán, jó volt velük dolgozni.

A konferencia- és missziói otthon igazgatója családjával Balatonszárszón tervezi a jövőt. Az intézmény vezetése mellett vannak egyéb egyházi szolgálatai, amelyekben tevékenykedik, a munkahelyváltást nem tervezi. Szeretné, ha „Szárszó” hosszútávon betöltené küldetését, reménysége, hogy sikerül ennek megfelelően munkálkodni.

Balla Emőke

GyüMi a fiatalokért

– azaz rövid tájékoztató a Gyülekezeti és Missziói Osztály keretében folyó ifjúsági munkáról



– Milyen szerkezeti változáson ment át az országos iroda ifjúsági és gyermek-részlege?

Ha megnézünk egy külföldi egyházi adminisztrációt, akkor több helyen láthatjuk a „Mission and Ministry” nevű munkaterületet, amely az egyház különféle missziós szolgálatait felel és képviseli azt a szemléletet, hogy az egyház gyülekezeteiben él.

Sokan örülünk annak, hogy a 2014. május 1-jével hivatalban lévő Krámer György irodaigazgató egyik fontos koncepciója volt, hogy az ennek megfelelő osztály létrejöhessen a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájában is, így alakult meg augusztus 1-jével Németh Zoltán lelkész-kollégám vezetésével a Gyülekezeti és Missziói Osztály. Azt is fontos meglátni, hogy ezzel nem megszűntek munkaterületek, hanem új nevet kaptak. Így természetesen az ösztől már ide tartoznak az eddig Gyermek- és Ifjúsági Osztály által szervezett feladatok, és a feladatlista folyamatosan bővül.

– Az eddigi tapasztalatok alapján eredményesnek érzitek-e az új felállást?

Személyesen – és munkatársaimmal egyetértésben – is azt gondolom, hogy nagyon áldásos úgy ránézni a folyamatokra, hogy egy nagyobb egység részesei vagyunk, és az ifjúsági munka nem egy önálló entitás, ahol „csak” közösségépítő és hitmélítő programszervezéssel foglalkozunk a célzott korosztály számára, hanem igyekszünk a gyülekezeti élet részeként segíteni a helyi kezdeményezéseket is.

– Kik dolgoztok az új osztályon ezen a területen?

Koltainé Somogyi Lilla az új gyermek- és ifjúsági referens, az ő munkáját segítjük Galambos Ádám kollégámmal fél-fél állásban. Nagyon jó együtt dolgozni, és osztályunk logója egyben hitvallás is, hiszen a gránátalmához hasonlóan – amely ősi keresztyén szimbólum – mi is Jézus keresztjében találjuk meg a középpontot, és körülötte sok kisebb egység mutatja azt, hogy egy nagy egész részei vagyunk.

– Milyen régi-új programok várhatóak országos szinten?

Immár 24. alkalommal szervezzük meg az országos hittanversenyt a megfelelő fordulókkal, a piliscsabei gyülekezeti döntőt ismét országos gyereknapra kiegészítve. Idén is lesz Szélrózsa-utótalálkozó, bábfesztivál és ovis olimpia, ill. nyári táborok is, ezek közül az először megrendezésre kerülő révfülöpi családos tábort emelném ki.

Kerületi ifjúsági napokat nem tartunk külön az idén, a missziói napok ifjúsági szekcióit viszont örömmel támogatjuk. Alapvetően igaz, hogy – erőforrásainkhoz mérten – kérésre szívesen mozdulunk. A tavasz folyamán ismét meghirdetjük az ifjúsági pályázatot, amelyre hál’Istennek az előző években is nagy érdeklődés mutatkozott, és jó látni, hogy egyre több gyülekezeti szinten megvalósuló tervet tudunk támogatni.

Szervezzük a Gyimesközéplekon megrendezésre kerülő 2. Középpont Erdélyi Lutheránus Ifjúsági Találkozóra való eljutást is, ill. az idei nyáron fesztiválozni vágyó fiatalok számára jó lelkiismerettel ajánljuk a tatai református Csillagponton való részvételt is.

Mesterházy Balázs

gyülekezeti és ifjúsági referens

MEE Gyülekezeti és Missziói Osztály

Összeállította: Giczi Nikolett (gnikolett@t-online.hu)

Program	Helyszín	Időpont
Szélrózsa-utótalálkozó + MEGiNT	Budapest-Fasori Gimnázium	2015. február (27-)28.
Országos hittanverseny – egyházmegyei/kerületi forduló	Iskolai kerületi: Pápa Egyházmegyenként: különböző helyszínek	2015. március 21.
Hittanverseny – országos gyülekezeti döntő	Piliscsaba	2015. április 10-11.
Evangélikus gyereknap	Piliscsaba	2015. április 11.
Hittanverseny – országos iskolai döntő	Soltvadkert	2015. április 18.
Evangélikus Ovis olimpia	különböző óvodákban	2015. május 8.
Evangélikus bábfesztivál	Pilisvörösvár	2015. május 9.
2. Középpont Erdélyi Lutheránus Ifjúsági Találkozó	Gyimesközéplek	2015. július 28-31.
Nyári családos tábor	Révfülöp	2015. augusztus 10-16.

Az utolsó vacsora

Amikor Leonardo da Vinci fejében megszületett a kép, nagy kihívással találta magát szemben: Jézus képében a „Jót” kellett megfestenie, a „Rosszat” pedig Júdás testesítette volna meg, aki a vacsora alatt határozta el magát, hogy elárulja Jézust. A festő addig nem folytathatta a munkát, amíg meg nem találja a megfelelő modelleket a képéhez.

Egyszer éppen egy kórus előadását hallgatta, amikor az egyik fiúban felfedezte Krisztus tökéletes képmását. Elhívta a műtermébe, ahol rengeteg tanulmányt és vázlatot készített az arcáról. Eltelt három év. A festmény már majdnem kész volt, de Leonardo még mindig nem találta meg az ideális modell Júdás alakjához.

Már jó ideje kereste a megfelelő arcot, amikor végre megpillantott egy idő előtt megöregedett fiatalembert, aki részegen, rongyokban hevert az árokban. Nagy nehezen rávette a segédeit, hogy azonnal vigyék el a templomba, mert arra már nem volt idő, hogy vázlatokat készítsen róla. Odacipelték hát a koldust, aki azt sem tudta, mi történik vele. A segédeknek kellett állva tartaniuk, amíg Leonardo lemásolta a kegyetlenség, a bűn és az önzés vonásait, amelyek olyan jól kirajzolódtak a férfi arcán. Mire befejezte, a koldus végre kissé magához tért, kinyitotta a szemét, és megpillantotta a festményt. Szomorú csodálkozással szólalt meg:

– Én már láttam ezt a képet!
– Mikor? – kérdezte a megdöbbenett festő.
– Három éve, mielőtt elvesztettem mindenemet. Akkoriban egy kórusban énekeltem, nagy álmokat szőttem, és a művész úr felkért, hogy legyek Jézus modellje.

Kellner Miklósné: Előre mentél

*Emlékszem, nagyon vártad, hogy 65 legyél,
S megkapjad az ingyen útijegyet.
Mindig busszal és vonattal mentél,
Mert nagyon élvezted, hogy nem kellett fizetned.*

*Mindig azt mondtad: „Ne félj, ha nagy a tömeg!
Te nyugodtan a sorban utánam jöhetsz.
Én előremegyek, és helyet foglalok.
Tudod, elég, ha csak egy igazolványt felmutatok.”*

*És nem csak akkor. Most is előre mentél
És foglalod nekem a helyet,
Hogyha majd énram is „sor kerül”
Ismét melletted, a legjobb helyen legyek.*

A Soproni Evangélikus Egyházközség
háromestés evangélizációs sorozat szervez
a gyülekezeti ház nagytermében

2015. március 8. és 10. között,

vasárnaptól keddig 17 órai kezdettel.
Igét hirdet: Rostáné Piri Magda bobai lelkész,
a Vasi Egyházmegye esperese.

A három kísértés
vasárnap – **A test kísértése**
hétfő – **A hősiesség kísértése**
kedd – **A hatalom kísértése**

*Mindenkit
szeretettel
várunk!*

Meghívó

A Veszprémi Evangélikus Egyházmegye
**2015. június 7-én, vasárnap 10 órakor rendezi a
IV. egyházmegyei találkozóját.**

Helyszín: Pápa, Városi Sportcsarnok.

Igét hirdet: Szemerei János püspök, szolgálnak az egyházmegye lelkészei.

Szeretettel várunk mindenkit a gazdag programokra!

Az Egyházmegyei Presbitérium nevében:

Henn László felügyelő Polgárdi Sándor esperes

2015-ben bővült tartalommal jelenik meg a *Dunántúli Hírlap*.

Megrendeléseiket az eddigi módon küldhetik el a gyorgy.koczor@lutheran.hu email címre,
a **8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.** postacímre, vagy a **+36 20/824-3444** telefonszámon.

Eddigi megrendelőink automatikusan ebben az évben is megkapják az újságot!

Az újság kiadását előfizetői adománnyal kérjük támogatni, melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: **Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség**

Számlaszám: **Uni Credit Bank 10918001-00000028-48030025**

Külföldről: **IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025**

A közlemény rovatba kérjük beírni a megrendelő neve és címe mellé: **Adomány DH**

(Egy újság egy évre szóló önköltségi ára 1.500 Ft)

Csoportos megrendelésekkel kapcsolatban kérjük, figyeljék az egyházi levelezőlistákat és honlapokat!



KÖSZÖNJÜK ADÓJA 1%-ÁT

amivel iskoláknak, anyavóknak, szeretetotthonoknak segíthettünk!

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT SZEMÉLYI JÖVEDELEMDADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL.

RENDELKEZEM ADÓM EGYHÁZI 1%-ÁRÓL.

A kedvezményezett technikai száma, neve:
0035 Magyarországi Evangélikus Egyház

RENDELKEZEM ADÓM CIVIL 1%-ÁRÓL IS.

Az adózó neve: _____

Az adózó postai/elektronikus címe: _____

A kedvezményezett adószáma:
 ■■■■■■■■-■■■■■

1996. évi CXCVI. törvény a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról. 1. § (6) Az adózó a rendelkező nyilatkozaton rendelkezhet úgy, hogy nevét és postai, illetve elektronikus levelezési címét a 4. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezettől közölje.

Segítünk abban, hogy egyszerűen, egyazon nyomtatványon egy választott civil szervezet javára is rendelkezhesen. Ez lehet társadalmi szervezet, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtár, levéltár, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó vagy előadóművészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény.

TENNIVALÓK

Adóbevallása benyújtására elektronikus úton, postai úton és személyesen is lehetősége van. *[Erről a www.nav.gov.hu oldalon tájékozódhat.]*

A személyi jövedelemadó 1+1%-ának felajánlására vonatkozó rendelkező nyilatkozatát minden adózó **2015. május 20-ig** juttathatja el az adóhatósághoz.

Lehetősége van arra, hogy adója 1+1%-ának felhasználásáról a 1353-as nyomtatványhoz kapcsolódó **EGYSZA** lapon rendelkezék, és azt a bevallásával együtt továbbítsa.

Amennyiben jelen nyilatkozattal rendelkezik személyi jövedelemadója egyházi és/vagy civil 1%-áról, akkor kérjük, az alábbi lépéseket figyelmesen, pontosan betartani, mert csak ebben az esetben érvényesül támogatása!

1. Ez egy rendelkező nyilatkozat a **Magyarországi Evangélikus Egyház** számára. *[Ha egyházunk mellett civil szervezet javára is rendelkezni kíván, kérjük, írja be annak adószámát a megfelelő helyre. Egyházunk alapítványairól az evangelikus.hu oldalon tájékozódhat.]*
2. Tegye be a nyilatkozatot egy normál méretű borítékba.
3. Ragassza le a borítékot, és címezze meg az illetékes adóhatóság részére.
4. A borítékra írja rá az adóazonosító jelét, és a ragasztott felületére átnyúlóan írja alá.
5. A borítékot 2015. május 20-ig továbbítsa munkáltatójához vagy az adóhivatalhoz.

A rendelkezés érvényességének feltétele az adókötelezettség teljesítése! Akinek nincs felajánlható egy százaléka, kérjük, hogy az is rendelkezzen, mert a „nullás” bevallás is számít! További információkat a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásáról az evangelikus.hu oldalon találhat. Amennyiben nem áll módjában adója 1%-ával rendelkezni számunkra, szórólaponként juttassa el egy családtagjának, ismerősének vagy az alábbi számlaszámra is küldhet adományt, amellyel munkánkat támogathatja. Előre is köszönjük!

OTP bank: 11707024-20347257
 A közlemény rovatba kérjük feltüntetni: 1%




EVANGÉLIKUS HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

BIBLIKUS • ÉLETREVALÓ • GYERMEKKÖZPONTÚ

hitoktatas.evangelikus.hu



Dunántúli Harangszó

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Szemerei János püspök

Főszerkesztő: Kovács László

Telefon: +36 20/824-2869

Email: kovacs.laszlo312@upcmail.hu

Szerkesztés, terjesztés: Koczor György

Telefon: +36 20/824-3444

Korrektor: Miklósné Jancsó Hanna

A szerkesztőség címe: 9401 Sopron, Pf. 268

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Megrendelhető: E-mail: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Postacím: 8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.

Az újság kiadását adománnyal kérjük támogatni, melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség

Számlaszám:

UniCredit Bank 10918001-00000028-48030025

Külföldről: IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés: RENZOL Dekor Reklámstúdió, Zalaszentgrót

A cikkek tartalmáért a szerző vállal felelősséget!

ISSN 1416-9770

A hátoldalon a bokodi templom nagyharangja látható.

Fotó: Kulcsár Dávid

